

Hergün

Bizde Niçin İlim adamı yetişmez!

Dün postadan mamıma bir paket geldiler. Ağtım, içinden «Fikir in-kilâplarının seyri» isminde bir kitap çıktı. Kitabın müellifine baktım. Üniversitede okurken tanıdığım bir genç çıktı. Bugün kırk yaşında var yoktur. En çetin mevzulardan birini almış, üzerinde işlemiş, ve hakikaten nefis bir eser vücuda getirmiş.

Aynı posta ile Pariste bir dostumdan bir mektup aldım. İlimi tetkiklere meraklı olan bu zat orada bulunduğu seneler zarfında bir kaç ilmi kitap tercüme etmiş. Bunları Türkiyede bastırarak istediğini yazıyor ve benim yardımımı istiyordu.

Tahkik ettim. Babâlide böyle bir eseri basacak bir tâbi bulamadım.

İnsan muhitinin adamıdır. Oralarda muhit insanı okumağa ve çalışmağa sevkeder. Biz Pariste, diğeri Nevyorkta bulunan bu iki dostum hem çalışmak, hem de bir eser yaratmak ihtiyacını duymuşlar. Biri yazdığı eseri basıp çıkarmağa da muktedir olmuş. Diğeri kitaplarını hazırlamış, fakat bama imkânını bulamadığı için eserlerini bir kenara atıp kaybettiği zamana acımak mecburiyetinde kalmıştır.

Birincisi etüdüne devam eder, daha güzel eserler meydana getirir, fakat ikincisi artık kalemi eline almağa tövbe eder, ve belki bir daba açmamak üzere, kitaplarını kapamağa mecbur olur.

Bu iki misal orada niçin ve nasıl büyük adam yetiştiğini, bizde de yaratıcı insanların yaratma kabiliyetlerinin nasıl söndürüldüğünü göstermek itibarıyla bana çok tipik göründü.

Bizde ilim adamı yetişmiyor, kitap yazılmıyor diye üzülmiyorum. Bu şartlar devam ettiği müddetçe ne okuma hevesi kahr, ne de yaratma kabiliyeti.

Bu yazıyı yazarken önüme bir gazete koydular ve Sovyet ilinde geçen yıl yapılan neşriyat hakkında bir kaç rakam gösterdiler.

Bu rakamlardan bazıları naklediyorum:

Sovyet ilinde 1935 yılında yapılan neşriyatın yekünü 457 milyonu bulmuştur. Yalnız devletin neşrettiği edebî eserler 19 milyonu, çocuk neşriyatı 16,400,000 e varmıştır.

Gene aynı kütüphane Marksizme aid klâsik eserlerden 24 milyon nüsha neşretmiştir. Geçen yıl içinde Puşkinin 15 eserinden 1,200,000 nüsha, Tolstoinin 22 eserinden 550 bin nüsha, Gogolün dokuz eserinden 430 bin nüsha, Chekofun 7 eserinden 435 bin nüsha basılmıştır.

Bu rakamlar karşısında mukayese yapmağa lüzum görmüyorum.

Yalnız şu kadar söyleyeyim: Sovyet ilinde üç kişiye bir kitab düşüyor. Bizde aynı nisbet dahilinde neşriyat yapılırsa, bir yılda 50 milyon nüsha eser basılması lâzım gelir.

Bu küçük mukayese de bizde niçin ilim adamı yetişmediğini anlatmağa kâfi gelir sanırım.

Özlü sözler:

Hayat bir musiki âletidir, ya hiç bir ses çıkarmaz, yahut ta bozuk bir ses çıkarır.

H. İbsen

Sen ki hayatı öğrenmedin, ölümün tadını nasıl aklına getirebiliyorsun?

Anatole France

Ölüm şahsa merbut hakların sureti kat'iyede zail olmaktadır.

Kanunu Medeni

Hayat ağır bir yük değildir, yolunuz zaten uzun sümiyecektir.

Tagore

Hayat ölüme doğru bir yolculuktur.

Seneco

Madem ki hayatın sonu yokluktur, sen kendini şimdiden yoksun farzet ve hür yaşa.

Ömer Hayyam

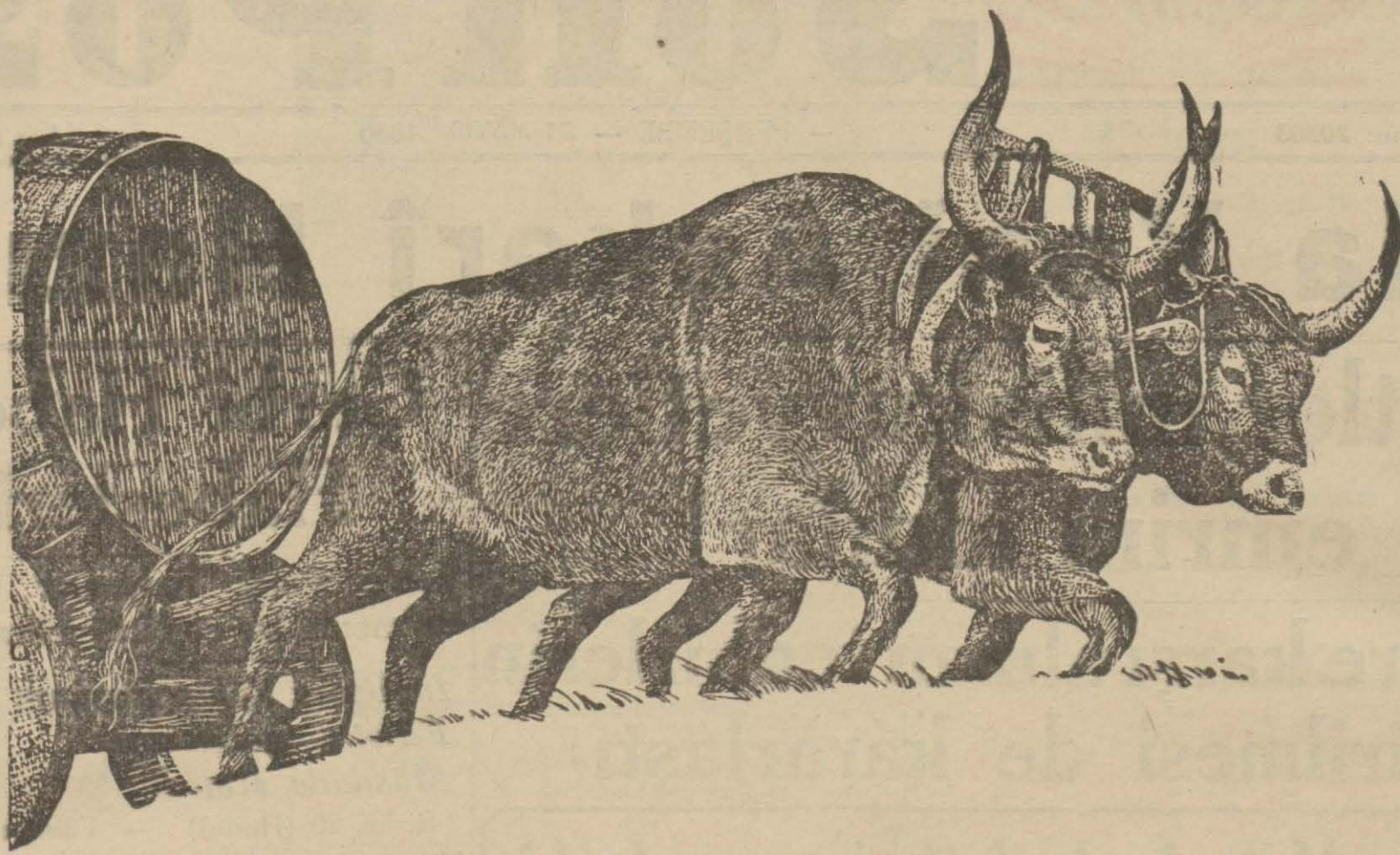
Hayat ebedî bir tenakuzun ve eksikliğinin timsalidir.

Nietzsche

Hayatımızı, yolduğumuz sükûnetini lüzumsuz yere ihlâl eden bir devamı addetmek mümkündür.

Schopen Hauer

Resimli Makale

İniş aşağı yük taşımak kolaydır. Fakat dikine gidilirse yük ağırlaşır, ve taşınmaz hale gelir. Her adım yükü ağırlatır, derman kesilir ve yarı yolda kalmak tehlikesi baş gösterir.

İşte de böyledir. Her için bir kolay tarafı vardır. O taraftan iş alırsanız neticeye kolaylıkla varırsınız. Fakat dikine giderseniz gitide müşküller artar, yük ağırlaşır ve iş imkânsız görünmeğe başlar.

Yaşayışta da böyledir. Hayatı olduğu gibi alanlar, kolay tarafından kavriyanlar daha rahat, daha mes'ut yaşarlar. Halbuki dikine gidenler, sağı solu rencide ederler. Her taraftan ve herkesten müşkülât görürler. Hayatı karanlık ve çekilmez bir yük olarak görürler.

Dikine gitmeyiniz.

SÖZ ARASINDA

Evlenmek için

Ölen karısının mezarını

Satan âşık

Yaşı elliye bulduktan sonra yirminci bahana henüz gelmiş bir kıza âşık olur da, üstelik de, parası bulunmazsa muhakak ki elâleme rezil olur.

Böyle bir vak'a Yugoslavyada, bir köylünün başına gelmiş, köylü, kızı fevkalâde seviyormuş, nihayet ısrarlar karşısında, kızın ebeveyni izdivaca razı olmuşlar, fakat bu izdivaç için de ihtiyaçları olan ufak bir paraya lüzum göstermişler, ihtiyar âşıkta bu para yokmuş, düşünmüş taşınmış, aklına senelerce evvel ölen karısının muhteşem mezarı gelmiş, bir gece, mezara gidip, yontulmuş mermerleri bir taşıya satmış, fakat taşı ağzını tutmasını bilmediği için bu haber kızın kulağına kadar gelmiş, genç kız, bu hâdiseye fevkalâde kızmış, ve bu derece eski hâtralara hürmet etmesini bilmeyen bir adamla evlenemeyeceğini söylemiş.

İhtiyar âşık:

— Kız cahil, fedakârlığının derecesini anlayamadı! diyormuş.

Amerikadaki boşanmalar

Dünyanın en çok boşanılan ve karı koca geçimsizliği olan yeri neresidir, diye sorarlarsa, derhal, «Amerikadır» cevabını korkmadan veriniz.

Zira 1935 senesinin sonu olmak münasebetile, mahkemelerin boşanma hakkında verdikleri kararlarla evlenme kararları mukayese edilmiş ve boşanmaların yüzde yirmiyi bulduğunu anlaşılmıştır.

Holandanın müstemlekeleri

Holanda küçük bir devlet olduğu halde gayet vâsi müstemlekelerle sahibidir. Bu müstemlekeler mesaha itibarıyla Holandanın tam 53 mislidir. Holandanın gerek sa-

Amerikada adabı muâşeret mektepleri açılması isteniyor

Kocasını müteveffa âyan azası Huey Long'un yerine seçilen Madam Huey Long, bir takrir vererek adabı muâşeret mekteplerinin açılmasını istemiş, verdiği takririn esbabı mucibe lâyihasında şu mütaleayı yürütmekteymiş:

«Bilhassa kadınlar için adabı muâşeret çok mühimdir, yanındakini öğrendirmeden yemek yiyebilmek, güzel konuşmasını bilerek, kocasını teşhir etmek, iyi giyinmek, çirkin olduğu halde sevimli olmak çok güzel bir şeydir. Ve bilhassa aile hayatını sağlamaştır.»

Mitralyözün 118 inci Senei devriyesi Tes'it ediliyor

İngilterede yakında mitralyözün 118 inci senei devriyesi tes'it edilecektir. Bundan tam yüz on sekiz sene evvel James Puckle isminde bir adam krala muracaat ederek bir sehpa üzerinde duran ve istenildiği kadar kurşun atan bir tüfek icat ettiğini söylemiş ve şu sözleri de ilâve etmiş:

— Hristiyanlara karşı sivri, ve Türklerle karşı dört köşeli kurşunlar da atar. Kral bu nev'icâat âleti pek beğenmiş ve kendisine bir sürü para ile 418 numaralı ihtira beratını vermiş.

Almanya'da 10,000,000 insan bisiklet kullanıyor

Almanya'da işlerine gidip gelmek için bisikletli bir nakil vasıtası olarak kaç kişi kullanıyor, biliyor musunuz? Tamam on milyon insan, yani Almanyanın hemen hemen altıda biri...

Bisiklet merakı Almanya'da bilhassa son seneler zarfında fazla inkişaf etmiştir. Bicyclist ve gerek ziraat itibarıyla fazla inkişaf etmesinin sebebi budur.

Kadınlar diplomat Olabilirler mi, Olamazlar mı?

İngilterede kadınların diplomasi hayatına atılmaları aleyhinde yeni bir cereyan baş göstermiştir. Mab'us olurlar fakat hariçye memuru olamazlar. Çünkü devlet esrarını ağızlarında sıkıca tutamazlar» demektedir.

Biz bu münasebetin okuyucularımıza maruf olan kadın diplomatlarından bahsedelim.

İlk kadın diplomat Matmazel Henriette Hoegb isminde Norveçli bir kadındır. 1914 de Meksikaya, birinci kâtip olarak tayin edilmiştir. İkincisi Rorzika isminde bir Macardır. 1918 de Berline fevkalâde murahhar olarak gönderilmiştir.

1923 de ise Matmazel Stancioff Bulgaristandan Vaşingtona gönderilmiştir.

Dünyanın üstü mütemediyen değişiyor

Biz ortağı süit liman zannederken dünyanın üstü mütemediyen değişmektedir. Arziyat âlimlerinin yaptıkları son tetkiklere nazaran şimali Avrupadaki dağ silsileleri, çoktugü halde ve Schlesviz ve Yütlanddaki ovalar bin sene zarfında iki metro yükselmişlerdir.

Genç Mısır kralı nelere meraklı

Fransız gazetelerinde okuduğumuza göre Mısırın genç kralı Faruk iyi bir futbolcu imiş. Bilhassa hafbek oynamasını çok severmiş. Ata da fevkalâde iyi binermiş, nihayet Londrada bulunduğu sırada müziğe ve hususiyile caza merak sarmış, mürebberleri, onun böyle avamfiribane bir müzik ile meşgul olmasını istemedikleri halde o gizli gizli saksofon çalmış.

Sözün Kıyası

Karaca Ahmedin Selvileri

E. Ekrem-Talu

İstanbulu görmeğe, dünyanın bazen ta öbür ucundan gelen seyyahlar bir vakitler Üsküdar tarafına geçip Karacaahmede de giderlerdi.

Kendilerini oraya çeken, o uçsuz bucaksız ölü tarlaların, hiç bir diyarda eşi bulunmayan kuytu selvikleriydi.

Bu selvikleri, Türkiyeyi tasvir ve terennüm eden bütün Garp şair ve muharrirleri birer türlü sena etmişler, oradaki mistik manzarayı anlata anlata bitirememişlerdi.

Biz İstanbullular ise, bu selviklerde hiç bir hususiyet, hiç bir fevkalâde lik görmeyiz. Karacaahmet, bizim için, ecattan bir veya bir kaçının ebedî mekânı olmaktan gayri bir şey ifade etmez.

Hattâ o ulu selvilere hayran olmak şöyle dursun, yakın zamana kadar, gün kavuştuktan sonra onların civarından selâvatla geçerdik. Zira orası yol kesen serserilerin yatağı, miskinlerin sığınağı, türlü fiskufucurunun da kaynağı idi.

Selviler seyredikçe, bu korku sebepleri de azaldı. Karacaahmet mezarlığı turistler kıymetini de kaybetti. Şimdi, seyyahlardan, oralara ne gelen var, ne giden!

Tabiat, terk edildiğini, rağbet ve itibardan düştüğünü en hassas bir insan kadar anlıyor ve o da küsmeyi, kenâdini bırakıp koyuvermeyi biliyor.

Karacaahmede asırlardanberi süslenen selviler de, ziyaretçisiz kalınca küme küme kurumağa, devrilmeğe başladılar. Son fırtınada 2250 si birden devrilmiş. Ve şimdi de belediyemiz bu 2250 ağacı satılığa çıkarıyormuş.

Umarım ki bu, şehire epiy bir varidat temin edecektir. Eğer hakikat ten umduğum gibi çıkarsa, bundan sonra da belediyeye, İstanbulda her gün devrilen çamları satmasını tavsiye ederim. Emin olsun ki elde edeceği kazanç daha mühim olacaktır.

E. Ekrem Talu

Biliyor Musunuz ?

1 — Fransız ihtilâlinde «biz burada halâkin arzusu ile bulunuyoruz, buradan ancak süngü ile çıkarız sözünü kim söylemiştir?

2 — Monteskiyonun en meşhur eseri hangisidir?

3 — İngilterenin tarihi fırkaları kaç tane nedir ve isimleri nelerdir?

(Cevapları Yarın)

(Dünkü suallerin cevapları)

1 — Leonard de Vinci meşhur İtalyan ressamıdır. Vincide doğmuştur. Joconde eseri bilhassa çok tanınmıştır.

Gene aynı asırda yaşamış olan İtalyan ressamlarından Michel Ange ve Raphaelin rakibidir.

2 — Heybeli, Kınalı, Burgaz ve Büyükadın hepsinin birden ismi «Kızıl Adalar»dır.

3 — «Buraya Türk atının ayağı girdi, Türkler yakında burasını dalaçaklar!» diyen papazlar Girite otururlardı ve bu cümle ile Kıbrıs, Rodostan sonra Giride kâşetmişlerdi.

4 — Persée eski Yunan kahramanlarından biridir, Jüpiter ve Danaenin oğludur. Gene Yunan kahramanlarından Meduse'in başını kesmiştir.

Özlü sözler

Hayat gayretle ifa edilmesi lâzım gelen bir vazifedir. Schopenhauer

Hayat bir kaç alçağın çanağını yalınacak kadar uzun değildir. Standhal

Düşündüğünüz gibi konuşun: Ne iseniz öyle olun, her türlü borcunuzu ödeyin. Ralf Waldo Emerson

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

İstanbul belediyesi 6,509,148 lira olan gelirinin az olduğunu ileri sürerek bazı yeni varidat menbaları aramakta olduğu malumdur. Bu para fenni temizlik, saçak resmi, pazar yerleri ısgal

resmi, kantar resmi ve ölçüler resmi gibi tam 59 türlü vergi ve resimlerle temin edilmektedir.

Şimdi elektrik, havagazı, telefon resmi de tahakkuk ederse belediye resim ve vergilerinin sayısı tam 62 olacaktır.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Türk Bayrağı Kanunu

Kamutay dün Türk Bayrağı kanununun ilk müzakeresini yaptı. Kanunun esaslarını neşrediyoruz

Ankara, 20 — Bugün Kamu - terlerde kullanılabileceği ve bu kanu - nunun tatbik şekilleri bir nizamname ile tesbit edilir.

Gemilerde

Türk bayrağı ordu kuvvetleriyle resmî dairelerde ve millî teşekküllerde sabah sekizde çekilir ve gün batarken indirilir. Şu kadar ki limanlara giren ve çıkan ve seyir halinde bulunana harp ve tüccar gemilerinin bayraklarının çekiliş ve indiriliş saatleri için nizam - nameye istisnaî hükümler konulabilir.

Bayram günlerinde

Yalnız, millî bayramlarda ve umu - mî tatil günlerinde tatilin devam ettiği müddetçe bayrak gece ve gündüz çeki - li kalır.

Her gün bayrak çekecek resmî da - ireler, icra vekilleri heyeti tarafından tayin edilir.

Yas alâmeti olmak üzere bayrağın yarıya çekileceği haller ve devam müd - deti devlet protokolunca tesbit ve vakt - inde alâkadar dairelere bildirilir.

Resmî dairelerde ve teşekküllerde çekilecek bayrak, bu iş için yapılmış hususî direk ve göndere çekilir.

Bu kanun hükümlerine ve yapılacak nizamnameye muhalif olarak bayrak yapmamak ve satmak yasaktır. Bu yasa - ğa aykırı gidenler, Türk ceza kanu - nunun 526 ncı maddesine göre ceza - landırılır. Nizamnameye muhalif ola - rak çekilmiş bayraklar mahallin en büyük mülkiye memurunun emriyle indirilir.

Alay sancaklarının şekli ve yapılış tarzı kendi hususî ahkâmına tâbidir.

Atatürkün teşekkürleri

İstanbul, 20 (A.A.) — Cumur Ba - kanlığı Genel Sekreterliğinden:

19 Mayıs gününün yıldönümü mü - nasebetiyle vatandaşların yüksek duy - gularını bildiren yazılara ve bu günü kutlamak için yapılan spor bayramın - da gençliğin gösterdiği heyecan ve bağlığa teşekkürlerini bildirmeğe A - tatürk, Anadolu ajansını ödevlemiştir.

Yunan Kralı dün Korfu adasına gitti

Prens Andreada İstanbula geliyor

Atina, 20 (Hususi) — İyonien de - nizindeki yedi adanın Yunanistana ilhakı yıldönümü şenliklerinde bulun - mak üzere Kral Jorj Speça torpedo muhribiyle Pireden hareket etmiştir. Kralın bindiği gemiye diğer bir torpi - do refakat etmektedir.

Kral ilk önce Korfu adasını ziyaret edecek, parlak bir surette karşılan - caktır.

Kral Korfudan sonra sırasıyla diğer adaları da ziyaret edecektir.

Başbakan general Metaksas da cum - artesi günü memleketi olan Kefalon - ya adasına giderek kralı karşılayacak - tır.

Yunan kralının amcası

Atina, 20 (Hususi) — Dostu bir A - vusturyalının yatı ile üç gündenbe - ri Pirede bulunan kralın amcası prens Andrea dün Atinaya gelerek kral ve dostları ile görüşmüştür. Bunların İs - tanbulu ziyareti etmeleri de muhtemel - dir.

Yunanistanda Küçük bir İsyan daha

Levadiya ahalisi hükümet dairelerini işgal ettiler

Atina 21 (Hususi) — Levadiyada hü - kûmete karşı kıyam mahiyetinde silahlı bir miting yapılmıştır. Mitingin sebebi hükû - metin bu kasabanın civarındaki Tivada bir mahkeme tesisine karar vermesidir.

Mitingçiler kasabanın bütün dükkân - larını kapatmışlar, sonra hükümet dairele - rine hücum ve telgrafhaneyi işgal etmişler - dir. Atinaya da şiddetli bir telgraf gönder - mişlerdir.

İsyancılar tren yolunu da kesmek iste - mişler, fakat hükümet kuvvetlerinin mü - maneatına maruz kalmışlardır.

Mahalli polis ve jandarması kan dökül - mesinden içtinap için ahaliyi taziyk edeme - miştir.

Gece toplanan vekiller heyeti icap eden kararı alacaktır.

Talebeler hakkındaki inzibati kararlar

Ankara 20 — Kültür Bakanlığında bağ - lı mekteplerin talebe hakkındaki inzibati kararlarının itiraz mercii Kültür Bakanlığı olacaktır.

Badema Devlet Şûrasına müracaat edil - mesi ve son itiraz mercinin Kültür Ba - kanlığı olması için bir kanun lâyihası ha - zırlanmaktadır. Bakanlığın verdiği karar - lar kat'î olacaktır.

Ereğli bez kombinasi

Ankara 20 — Ereğli bez kombinasi a - ğustosta işleyecektir.

Bu nasıl bahis?

Kızılcahamamda bir köylü tuttuğu bahsi kazanmak için 50 gramlık demir parçasını yuttu

Kızılcahamam muhabirimiz yazı -

yor:

Kazamızın Timurcuören köyünden inatçılığıyla şöhret bulmuş Doymaz oğlu Hüseyin namında biri geçen gün tartı için 50 gramlık bir maden parça - sını yutmak üzere arkadaşlarıyla 9 ki - lo helva üzerine bir bahse girişmiş ve hakikaten soluk almadan bu dirhemi boğazından aşağı indirerek bahsi ka - zandı.

Şimdi köylü bu dirhemini karnından nasıl çıkacağını sabırsızlıkla beklemek - tedir.

Amerikada İtalyanlar Aleyhine nümayişler

Nevyork 20 (Hususi) — Mühim bir kısmı Afrika zencilerinden müteşekkil bü - yük bir kalabalık İtalyanlar aleyhinde nü - mayişler yaparak şehrin İtalyanlarla mes - kûn kısmına doğru yürümüş ve zabıta ye - tişmeden bir kaç İtalyan mağazasını tahrip etmişlerdir. Neticede nümayişçiler zabıta tarafından dağıtılmışlardır.

Marmara adasında Zelzele oldu

Erdek 20 — Bu sabah saat 10 ile 11 arasında Marmara adasında 3 saniye de - vamlı şiddetli bir zelzele olmuş, halk korkularından adanın yukarı taraflarına çekilmişlerdir.

Avusturyanın İstiklâli meselesi

Londra 21 (A. A.) — Bugün Avam Kamarasında Avusturyanın istiklâli mese - lesi hakkında müzakere cereyan etmiştir.

İşçi meb'uslardan Fleçer Fransa-İngilte - re ve İtalya arasındaki Straza cephesinin hâla lâzım olup olmadığını sormuş ve Eden üç hükûmetten hiç birinin Strazada tespit edilen siyasayı terk tasavvurunu bildirme - miş olduğu cevabını vermiştir.

Avusturyanın üç lideri olacak

Viyana 20 (Hususi) — Prens Starhem - berg avdet etti. Anlaşılan Haymvehrin vilâyetlerdeki reisleri toplanacak ve Star - hemberg bu teşkilâta yeni bir siyaset pro - gramı hazırlayacaktır. Bir rivayete göre Starhemberg bu teşkilâtı muhalif bir fırka haline getirecektir. Diğer bir rivayete gö - re Şuşniğ Haymvehri vatan cephesine ilâ - ve edecektir.

Anlaşıldığına göre Avusturyanın bun - dan böyle üç Führer (lider, şef) i buluna - caktır.

Biri: Başvekil Şuşniğdir. ikincisi baş - vekil muavini Barbarfeldsdir. Milis lideri sayılacaktır. Üçüncüsü Starhembergdir ve spor lideri ünvanıyla anılacaktır.

Siyaset ALEMİNDE

Çaldarisin ölümü

Hayatı ve mesleği

General Kondilis, Venizelos, Demer - cis gibi birinci saf simalardan son - ra Yunan Halk partisinin lideri Çaldaris te hayata gözlerini kapadı. Venizelosun li - beral partisine sonuna kadar mücadele eden ve tâ gençliğindenberi teşriki mesai etti - ği Gunarisin hatrasına sadık kalarak kral - liyetçilikten ayrılmayan Çaldaris, geçen as - rın sonunda yetişmiş olan Yunan politika - cılarının bel'î başlarından biridir. İhatası yavaş olmakla beraber büyük bir fikri sa - bit sahibi idi.

Atina üniversitesinden sonra muhtelif Alman şehirlerinde tahsiline devam eden Çaldaris en nihayet Pariste buna nihayet verdi. Memleketine döndüğü zaman avu - katlığı her mesleğe tercih etti. Az sonra meb'us seçildi. Tam o sırada Teotokis par - tisinin ayrılan Gunaris yeni bir terakki - perverler fırkası kurmaya çalışıyordu. Çal - daris onunla teşriki mesai etti. 1915 te ilk defa başvekalîte çağırılan Gunaris kabi - nesinde azalık aldı. Fakat bu hükümet ki - sa sürdü. İkinci defaki kabineleri daha de - vamlı bir hayat yaşadı. İkinci kabinenin reisi gene Gunaristi. Fakat birinci defa ad - liye sandalyesini işgal etmesine mukabil, Çaldaris ikinci defa dahiliye nezaretini deruhde etmiş bulunuyordu.

Bir ara, Lâhey adalet divanında mem - leketini temsil etti ve sonra 1922 de, kral Kostantin'in saltanatı terketmesi ve Gunarisin kursuna dizilmesini müteakip tevkiif olundu. Fakat bu mevkufiyet kısa sürdü. Eğer Çaldaris olmasa idi, Guna - risin ölümünden sonra Yunan Halk partisi bir daha belini toplayamamak üzere da - ğılabildi. Fakat Çaldaris buna fırsat ver - medi. Arkadaşlarının büyük bir ekseri - yetile partisinin başına getirildi. 1926 in - tihabatına kadar su katılmamış bir krali - yetçi olarak tanındı ve muhalefetten ay - rılmadı. Çaldaris fırkasının sol cenahını, münakaşalara gürültülü müdahalelerle Metaksas grupu teşkil ediyordu.

Bundan sonraki devre, Çaldaris ve Ve - nizelos partileri arasındaki parlamento mücadelesiyle ve Çaldarisin sistematik muhalefeti ile geçmiştir.

1933 martında rejim meselesini hallet - mek üzere baş vurulan umumî seçimin Çal - daris partisine müsait gittiğini gören Plâ - stras bir hükümet darbesine teşebbüs etti, muvaffak olamadı. Bundan sonraki devre ise, mütemadi bir sıkıntı ve kararsızlık içinde geçer. Böyle 1935 martına ayak basılmış ve bu sırada, Kondilisin büyük bir muvaffakiyetle bastırıldığı büyük askerî is - yan baş göstermiştir. Bu isyan tasfiye edil - dikten sonra kraliyet rejimini, meşru yol - lardan tesis etmek istiyen Çaldaris Kon - dilis arasında ihtilâf çıkmış, aslen cum - huriyetçi iken kralçılara iltihak etmekte te - reddüt göstermeyen Kondilis, bir darbe ile Çaldaris hükûmetini devirmiş, bir kaç kişilik mahdut bir hükümet kurmuş kral Jorj'u memleketi davet etmiş ve tahtına oturtmuştur. Bu tarzı hareket, Çaldaris çok müteessir etmiştir. Parlâmentoda bü - yük bir ekseriyete dayandığı için kralın, hükümet teşkilinde kendisine müracaat et - mesi lüzumuna kani bulunuyordu. Kral Jorj bu görüşü kabul etmedi. Bitaraflığına gü - vendiği Demercisi başvekalîte getirdi. Kralın maksadı, memleketi umumî bir barış havası yaratmaktır. Çaldaris bu mak - sadile başlayan müzakerelerde daima mu - halif göründü. Ve kralın bu bakımdan, is - teğinin tahakkuk etmemesinde muhakkak ki büyük bir âmil oldu.

Yukarıda da kaydettiğim gibi ihataşı yavaş, fakat fikirlerinde sabit bir devlet adamı idi. Ölümü memleketi için ciddi bir kayıptır. — Selim Ragıp

Yerlimallara Narh konacak

Narha riayet etmeyenlere ağır ceza verilecek

Ankara 20 — Kamutay ruznamesine alınan bir projeye göre Ekonomi Bakanlığı endüstri müesseselerinin idare, muamele ve hesaplarını, mamulâtlarının maliyet ve satış fiyatlarını kontrola selâhiyettar olacaktır. Lüzum görülen mamulâtın satış fiyatları da ilân edilecektir.

Bu satış fiyatlarına riayet etmeyen mü - esese sahipleri bir aydan bir seneye kadar hapis ve 500 liradan 5000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılacaktır.

Kontrol esasında müessesenin öğren - dikleri sırlarını ifşa eden memurlar da aynı şekilde cezalandırılacaktır, üstelik 3 yıl müddetle devlet hizmetinde kullanılmaya - caktır.

Bir Karadağ köyünde kanlı kavg

Bellgrat 21 (A. A.) — Danilovgradaki Karadağ köylerinden birinde bir kuyu mese - lesi yüzünden kanlı bir vak'a çıkmıştır. Halk ikiye ayrılmış, 3 kişi ölmüş, 8 kişi a - ğır ve bir çok kimseler de hafif surette yaralanmıştır. İki bomba patlamıştır.

Kavgaya kadınlar da iştirak ettiğinden yaralılar arasında bir kaç da kadın vardır.

İngiliz - Sovyet deniz muahedesi

Londra, 20 (A.A.) — İngilizlerle Sovyetler arasındaki ilk deniz müzaka - kerelerine bugün öğleden sonra hariciye nezaretinde başlanmıştır. Deniz mahafili, bu müzakereler neticesinde pek yakında üç tarafı Londra deniz muahedemesine benzer bir İngiliz - Sovyet deniz muahedesi aktedileceği mütalesinde bulunmaktadırlar.

Japonyanın Vaziyeti

Tokyo, 20 (A.A.) — Japon hükûme - tinin İngiliz hükûmetine Uzak Şarkta bir ittifak ve hususî bir deniz anlaşması tek - lif etmek kararında bulunduğu dair bazı ecnebi ajanslar tarafından neşredilen haber sırf matbuatın kombinezonlarına ist - nat etmektedir.

Japonya yeni bir deniz ittifakının imza - lanması hususundaki ümitlerini kaybetme - miştir.

Filistinde 814 Arap tevkif edildi

Radyo istasyonunun telleri kesildi

Kudüs, 20 — Kargaşalıkların bida - yetinden beri 814 Arap ve 53 Yahudi yakalanmıştır. Demiryollarının İngiliz kuvvetlerinin muhafazası altında bu - lunduğu ve demiryolları mintakasına girmeye teşebbüs edenlerin tehlikeye maruz kalacakları dün akşam radyo ile ilân edilmiştir.

Radyo işleyemedi

Kudüs, 20 (A.A.) — Dün akşam radyo stüdyosu ile mürsil istasyou a - rasındaki teller kesilmiş olduğundan radyo programı icra edilememiştir.

İspanyada 160 köy su altında

Madrid, 20 (A.A.) — Su basmış ola - n arazide büyük zararlar olduğu an - laşılmaktadır. Sarago vilâyetinde 160 köy su altında kalmıştır. Madrid ile Barselon arasında trenler işlemek - tedir. Bir çok yerlerde mahsul tama - men mahvolmuştur.

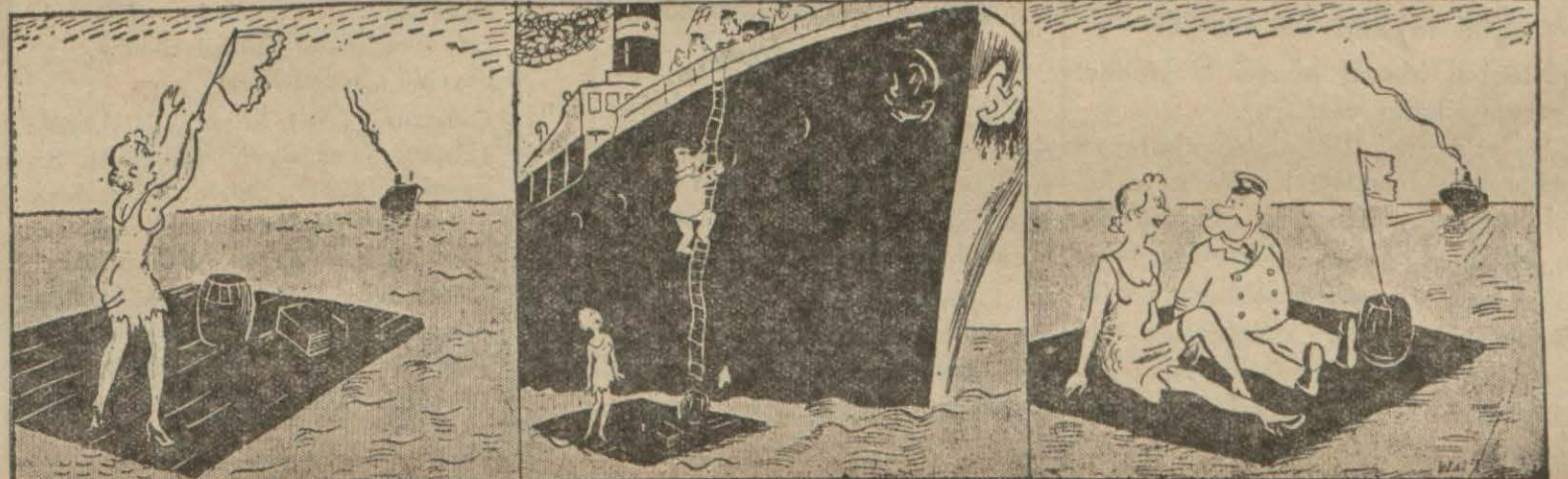
Almanya müstemleke Lâzımmış

Berlin 21 (A. A.) — Endüstri direk - törü Dr. Rudolf Eike, iptidai maddeler te - dariki müstemlekeler meselesi hakkında verdiği nutukta, Almanyanın beynelmîl piyasalardaki satın alma kabiliyetinin pek ziyade azalmış olduğunu, evvelce alacaklı bir memleket olan Almanyanın şimdi geniş ölçüde borçlu bir memleket haline geldiğini söylemiş ve demiştir ki:

— «Eski Alman müstemlekelerinin bi - zim için ekonomik bir kıymeti olmadığından bahsetmek hakikaten manasız bir şey - dir. Bunun tam tersine olarak endüsteriminin ihtiyacı olan ham maddeyi bizzat kendi müstemlekelerimizden temin edebilsen - dik mesele pek ziyade basitleşmiş olacaktı.»

Kral Aleksandrın katilleri

Londra, 20 (Hususi) — Yugoslavya Kralı Aleksandrın katillerinden giyaben idama mahkûm olan iki kişi, bugün Fran - sa hükûmetine teslim olmuşlardır.

ŞEHİR HABERLERİ

Karısını öldüren adam

Dün ağır ceza mahkemesinde duruşmaya başlandı

Bundan bir müddet evvel Kadıköyünde Yeldeğirmeninde oturan Haydarpaşa garı bagaj hamallarından Mehmet 22 yaşındaki karısı Mir'atı tabanca ile göğüs ve boğazından yaralayarak öldürmüştü.

Dün Mehmedin ağır ceza mahkemesinde duruşmasına başlanmıştır.

Mehmet müstantiklikte verdiği ifadesinde, eve gittiği zaman karısının elinde bir zarf görerek zarfı almak istediği zaman karısının kendisine kırdığını ve bu yüzden aralarında kavga çıktığını ve karısı Mir'atın dolap tabancayı alarak intihar etmek istediğini, kendisi de buna mâni olmak için karısının elinden tabancayı almak isterken silahın patladığını ve karısına isabet ettiğini söylemiştir.

Fakat dün mahkemede müstantiklikte bu şekilde bir ifade vermediğini iddia ederek vak'ının şu şekilde cereyan ettiğini anlatmıştır:

— Sabahleyin karım elbiselerini annemin odasına getirdi. Ben üstümü giyerken yatak odamdan bir silah sesi işittim. Gittim, baktım karım intihar etmişti.

Şahit olarak dinlenen Fahriye Mehmedin ötedenberi karısıyla geçinemediğini söylemiş ve Mehmedin karısına türlü eza ve cefa yaptığını lâve etmiştir.

Mehmedin üvey babası da şahit olarak dinlenmiş, ilk ve son tahkikat safhalarında Mehmedle karısı Mir'atın aralarında sık, sık kavga çıktığı hakkındaki ifadelerini dün nakzedecek şekilde şahadette bulunduğu için müddei umumî tecziyesini istemiştir.

Mahkeme, Mehmedin üvey babası Hüseyimin polis ve istintak dairesiyle çünkü celsedeki ifadelerinin suretinin müddei umumîliğe gönderilerek Hüseyin hakkında kanunî muamelelerin infazına ve bir kaç şahidin celbine karar vermiş, muhakeme başka bir güne bırakılmıştır.

Musiki sanatkârları ehliyetname alacaklarmış

Yeni Türk Musiki Yayın Kurumu senelik kongresini akdetmiştir. Kongreyi eski başkan Hüseyin kısa bir söyleyle açmış ve kongre ziyasetine Mehmet Halit seçilmiştir.

Kongrede kurumun bu yıl bir mektep açması; piyasada çalışan sanat kârların bu mekteplerden ehliyetname almada ki irayı sanat edememeleri kararlaştırılmış ve idare heyeti de şu suretle seçilmiştir: Hüseyin Halit, Mehmet Halit, Feyzi, Münir, Mehmet Faik.

Milletler Cemiyetine müzaheret cemiyetinin üyeleri

Beynelmîl Milletler Cemiyetine müzaheret cemiyetinin bu ay zarfında Glaskoda yapacağı toplantıda bulunmak üzere memleketimiz murahaslarından üniversite rektörü Cemil Bilsel, sayıv Şükrü, profesör Sadri Maksudi, Merkez Bankası idare memlusu azalarından Reşat dün İngiltereye hareket etmişlerdir.

Çok faydalı bir rehber

İstanbul Maarif İdaresi bir rehber çıkarmaya karar vermiştir. Bu rehberde İstanbulda bulunan mekteplerin hususiyetleri kayıt ve kabul şartları, ücretleri, tedrisatının ne şekilde olduğu hangi lisansları takip ettiği, haricden imtihanlara girmek isteyenlerin ne gibi muameleyle tabii olabilecekleri makul bir şekilde zikredilecektir. Rehber için hazırlıklar tamamlanmak üzeredir, yakında çıkacaktır.

Hakkımız yok mu?

Şehir Stadı bir an evvel yapılmalıdır

Evvelki günkü idman şenliklerine gidenler, bir saatten fazla toz toprak yuttular, çocuklarını seyretmek için stadyoma koşan ana ve babalar, kapının önünde alınan acemice tertibatın dolaylı içeriye bin bir istirap çekmek, baygınlıklar geçirmek bahasına girdiler, yahut ta hiç giremediler.

Sahada bir çok insan seyircilerle sahayı ayıran parmaklıklar aşmış ve ortalığı doldurmuştu, onlar arkadaki davetlilerin şenlikleri takip etmelerine mâni oluyorlardı.

Şehrimizde spor müsabakaları yapılan bir tek meydan vardır. Orası da senelerdenberi şikâyet edildiği halde çöplükten bir az fark olmak gibi bir mevcudiyet gösterememiştir.

Şehrin ihtiyaçlarına tekabül edecek, buraya gelen, cenebi takımlarına karşı bizi mahcup etmeyecek, muntazam bir idman hayatını yapabilecek bir stadın senelerdenberi yapılacağından bahsedildiği halde, herhangi bir teşebbüsün kuvveden fi'le çıktığını görmedik.

Hâlâ bitip tükenmek bilmeyen bu yılan hikâyesinin sonuna bir nokta konmasını istiyoruz.

Hakkımız yok mu?

Şehir plânı

Belediyede bir imar bürosu kuruluyor

Mimar Prust

İstanbul plânını yapmak üzere şehrimize gelen Prust dünden itibaren çalışmaya başlamıştır.

Prustla belediye arasında yapılacak olan mukavele bir iki güne kadar imzalanarak tasdik gönderilecektir. Mukavele tasdik edildikten sonra bir imar bürosu teşkil edilecek ve işe başlanacaktır.

İmar bürosunda Prustun nezareti altında Türk mühendis ve mimarları çalışacaktır. Prust plân hakkında lâzım gelen etütlerde bulunmak üzere, iki ay kadar İstanbulda kalacaktır.

Plânın yapılması iki sene sürecekdir.

Prust bir kaç gün kalmak ve oradaki imar faaliyetini gözden geçirmek üzere Ankaraya gidecektir. Mütehasıs dün Floryaya gitmiş ve oradaki imar işlerini ve tesisatı gözden geçirmiştir.

Muhtelis muhasebecinin muhakemesi

Zingal Şirketinin muhasebecisi iken zimmetine on bin lira geçirmekten suçlu ve mevkuf Cevdetin duruşmasına dün başlanmıştır. İlk olarak suçunun hüviyeti tesbit edilmiş ve sonra zabıt okunmuştur. Cevdet kendine isnat edilen emniyeti suiüstimal suçunu külliyyen inkâr etmiş ve muhakeme şahit celbi için başka bir güne bırakılmıştır.

Ticaret Odasının ikramiye fashi

Odada 340 lira maaşlı yeni bir müdürlük ihdas ediliyor

Dün, İstanbul Ticaret Odası meclisi toplanmış, İktisat Vekâletinden iade edilen Odanın 1936 bütçesi etrafında konuşulmuş ve bütçe 197,599 lira olarak kabul edilmiştir.

Odalar bankası hissesi olarak Sümerbanktan beş sene ödenmek üzere alınan 103 bin lira alınmıştır. Bu parayı ödemeğe vaziyetin ve bütçenin müsâit olmaması dolayısıyla borcun 10 sene ödenmesi için vekâlet nezdinde teşebbüste bulunulması kararlaştırılmıştır.

Yeni bütçede ikramiye fashi, eski umum kâtip Cemâlin ailesine tahsis edilen üç bin lira da dahil olduğu halde on beş bin liraya çıkarılmıştır.

Bundan başka, oda teşkilâtında sanayi işlerini günü gününe takibe imkân vermek üzere müstakil bir sanayi şubesi teşkil düşünülmüş ve bunun için de, 340 lira maaşlı bir müdür, 160 şar lira maaşlı iki raportör alınması muvafık görülmüştür.

Ticaret borsası nizamnamesine, finâk kontrolüne dair yeni hükümlerin konulması kabul edilmiştir. Bu hükümlere göre, evvelce yüzde iki buçuk miktarında olan bozuk miktarı bu defa yüzde yarım indirilmiştir. Fazlası için, borsa hâkeminde müracaat edilecektir.

Limandaki gemi leşleri çıkarılacak

Limanlar dahilinde seyrişerinin selâmetine engel olabilecek şekilde batan gemi ve eşyalar sahipleri tarafından kısa bir müddet içinde denizden çıkarmak mecburiyetindedirler. Bu müddet, liman reisleri tarafından tesbit edilecek ve bu zaman zarfında sahipleri tarafından çıkarılmayan veya imha edilemeyen gemi ve eşyalar liman idaresi tarafından çıkarılacak ve satılacaktır.

Bu suretle çıkarılmasına ve satılmasına kanunla selâhiyet verilen liman idaresi bunların bedelini hazineye yatacağıdır.

Denizyolları idaresinin yaptıracağı vapurlar

Denizyolları idaresi tarafından satın alınacak vapurlar için cenebi grup mümessilleri ile yapılan müzakerele-re dün de devam edilmiştir.

Alman mümessilleri ile Denizyolları müdür muavini Nihat arasında yapılan müzakere uzun müddet devam etmiştir.

Alman mümessillerinin şartlarınıza tamamıyla kabul ettikleri söylenmektedir.

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceki nöbetçi eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Şeref). Alemdarda: (Sırası Rasim). Bakırköyünde: (Hilâl). Beyazıtta: (Asadur Vahram). Eminönünde: (Salih Necati). Fenerde: (Arif). Karagümrükte: (Kemal). Küçükpazarda: (Necati). Samatryada: (Teofilos). Şehremininde: (Nâzım). Şehzadebaşında: (İsmail Hakkı). Beyoğlu cihetindekiler:
Galatada: (Asrî İttihat). Hasköyde: (Halk). Kasımpaşada: (Merkez). Sarıyerde: (Asaf). Şişlide: (Kurtuluş). Taksimde: (Garih, Limonciyan). Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:
Büyükdada: (Merkez). Heybelide: (Yusuf). Kadıköyde Söğütöğüşmede: (Osman Hultisi). Muvakkithanede: (Saadet). Üsküdar Çarşıboyunda: (İttihat).

Sultanahmet hafriyatından yeni neticeler alınıyor

Yeniden bir çok mozayıklar ve Bizans Sarayına ait bir oda bulundu

Profesör Bakster'in Sultanahmette yapmakta olduğu hafriyat geçen seneye nazaran daha mühim neticeler vermeğe başlamıştır.

Dün ve evvelki gün yapılan kazıda Sultanahmet avlusu arkasındaki kazıda yeniden bir çok mozayıklara tesadüf edilmiştir. Çıkarılan bu mozayıkların içinde en güzeli gayet sanatkârene yapılmış bir kadın portresidir. Bundan başka diğer bir resimde büyük bir yılanın bir kuşu boğmak için çabalamakta olduğu görülüyor.

Diğer resimlerde de bir timsahın ağzını açmış bir hayvana doğru koştuğu, acayip bir canavarın da bir hayvanla boğuştuğu görülmektedir.

Hafriyatın Sultanahmet avlusu dibinde yapılan kısmında da saraya ait büyük bir oda meydana çıkarılmıştır. Odanın zemini gayet mahirane yontulmuş ve muhtelif çiçeklerle süslenmiş mermer ve malta taşlarıyla döşelidir. Arasta sokağı arkasında bulunan dehlizin devam ettiği istikameti tesbit için içine doğru gidilmektedir.

Gene bu kısımda da geniş mikyasta mozayıklar bulunmuştur. Profesör az zamanda sarayların yerini tesbit edeceğini kuvvetle söylemektedir.

Prens Bibesko tayyareyle Bükreşe gitti

Meşhur Rumen tayyarecisi Prens Bibeskonun zevcesi Prens Bibesko, Romanya vapurıyla Pireden şehrimize gelmiştir.

Prens şehrimizin muhtelif yerlerini gezdikten sonra, zevci tarafından sureti mahsusada gönderilen ve Prens Kantaküjen'in idaresinde bulunan bir tayyare ile dün saat dörtte Bükreşe hareket etmiştir.

Doktor Mustafa Enver hakkında konferans

Eminönü Halkevinden: Yarın saat 18'de İzmirde ölen ve son defa statüsü dikilen operatör Mustafa Enver hakkında verilecek konferansta üyelerimizin bulunmalarını dileriz.

İstanbul yollarını tetkik edecek heyet

İstanbul yollarının umumî vaziyetini tetkik için Ankaradan gelen ve nafia vekâleti teftiş heyeti reisi Şefik, şoseler ve köprüler şefi Emin ve hukuk baş müşaviri Namıktan mürekkep olan üç kişilik heyet dün vali Muhiddin Üstündağı belediyede ziyaret etmiş, İstanbul yolları hakkında malûmat almıştır.

Piyango kazananlar

Üsküdar Hava Kurumu eşya piyngosunda kazananların hediyeelerinin tevzii müddeti mayıs sonuna kadar uzatılmıştır.

Felemenkli bir gazeteci geldi

Felemenk gazetecilerinden Jakob Moman şehrimize gelmiş ve Perapalas oteline inmiştir.

Felemenkli meslektaş şehrimizde bir müddet kaldıktan sonra Ankaraya gidecek ve inkilâbımız hakkında tetkiklerde bulunacaktır.

Kadıköyünde yeni tren istasyonu

Devlet Demiryolları idaresi, Kızıltoprakla Haydarpaşa arasında, Söğütöğüşme mevkiinde bir istasyon tesis etmiştir. İstasyon dünden itibaren açılmıştır.

Bina ve Arazi vergisi

Belediye teşkilâtını ikmal ediyor, yeni tahsil şubeleri açıyor

Bina ve arazi vergilerinin tahsilinde Hazirandan itibaren belediyeye geçecektir. Bu vergilerin belediyece tahsil için kurulması lâzım gelen teşkilât bu teşkilâta ait noksanlar ikmal edilmektedir.

Bu şubelerde istihdam edilecek memurların kadroları tesbit edilmiştir. Yeni tahsil şubeleri kadrosuna verilecek memurların bir kısmı eski belediye tahsil şubelerinden alınacak, bir kısmı da yeniden tayin edileceklerdir. Aynı zamanda muhasebe müdürlüğü kadrosunda yeniden iki muavinlik ihdas edilecektir. İstanbulun muhtelif yerlerinde tahsil şubeleri için bir takım binalar kiralanmıştır.

Bu meyanda Nişantaşında ve Bakırköyünde de birer bina kiralanmıştır. Diğer mntakalarda da bir iki güne kadar müsait binalar kiralanacaktır.

Kızılay haftası

Bir Haziranda başlayacak olan Kızılay haftası için büyük bir program hazırlanmıştır. Bu programa nazaran hafta zarfında radyo ile konferanslar verilecek, tayyareden broşürler atılacak, mağaza vitrinleri Kızılay temalı edecek tarzda süslenecek, her semt mekteplerde müsamereler verilecektir. Geceleri camilerde mahya kurularak vecizeler yazılacaktır.

Hariciye Vekâletinin tasdik harçları

Yabancı memleketlerdeki konsoloslarmız tarafından tanzim olunan belgelerin tasdik harçları, umumi, hususî şahadetname ve vekâletnamelerinde Hariciye Vekâletince tasdikinden sonra bir suretle harç alınmayacaktır.

İngiliz darphanesi mümessili geldi

Kâğıt paralarını tab'eden, İngiliz Thomas La Rue darphanesi mümessili Jorj Ashton dün sabahki ekspresle Londra'dan şehrimize gelmiştir.

J. Ashton, bugün Ankaraya giderek bazı hususat hakkında hükûmetle temas edecektir.

Belediyeler emrinde çalışacak baytarlar

Umumî muvazeneden maaş ve ücret alan baytarlar Ziraat Vekâletinin muvafakati şartıyla mahalli idare belediyelerin işlerini de görebileceklerdir. Bu hizmetlerinden dolayı kendilerine mahalli idare ve belediyelerden ayrıca bir ücret verilecektir.

Mertdivenden düşerek ölüm

Taksimde Valdeğüşmesinde 14 numarada oturan Pınelopî evvelki gece evinin mertdivenlerinden düşmüş ve bu sukut neticesinde ölmüştür.

Macaristanın Varşova Elçisi

Macaristanın Varşova elçisi Toros Bela dün sabahki ekspresle şehrimize gelmiş ve Perapalas oteline inmiştir. Elçi şehrimize bir kaç gün kaldıktan sonra vazifesine başlamak üzere Varşovaya gidecektir.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Tepebaşında Anadolü Tiyatrosunda Bu akşam saat 20,30 da BİR KAVUK

DEVRİLO Tarihî komedi 4 perde. Yazan: Mürşahip zade Celâl Her yer elli karış.

Bu akşam Pangaltı T A N sinemasında

NAŞİD GEÇESİ

NAŞİD ve HALİDE ve arkadaşları

ATI ALAN ÜSKÜDARI GEÇTİ

Vodvil 4 perde

MEMLEKET HABERLERİ

Zonguldak amele birliği sıhhat teşkilâtı

Amelenin parasından maden sahiplerine binlerce lira para verilmiş ve bunlar gayri kabili tahsil imiş. Şimdi sağlık teşkilâtı amelenin hukukunu gözetecek

Zonguldak Amele birliği ne bağlı işçiler

Zonguldak (Hususî) — Yeni çıkan bir kararname ile Zonguldak amele birliğinin sağlık teşkilâtı hususî bir vaziyet almıştır. Amele birliği, 337 de yalnız Zonguldak maden amelesinin haklarına şâmil olmak üzere neşredilen bir kanunla doğmuştur. Varidatı, maden amelesinin aylık kazançları tutarının üzerinden kesilen yüzde bir ile maden işletenlerin gene bu miktardan üzerinden ödedikleri yüzde birlerden toplanır.

Havzada işçi spekülasyonunun çoğalmasması, bu yüzde ikilerden toplanan amele birliği varidatını, yapılan yardımlar hariç 400 bin lira gibi mühim bir yekûna yükseltmiştir.

Bu teşekkül, fa'al heyet ünvanını alan bir idare heyeti tarafından idare edilir. Heyetin gördüğü vazife, amelenin toplu bulunduğu maden mıntakalarında tâli dercedeki komisyonların halledemedikleri meseleleri tetkik ve kararlar vermektir. Birliğin yaptığı işler ve hesaplar İktisat Vekâletinin mürakabesi altındadır.

Amele birliği, bir kaç yıl evveline kadar kuruluş maksadına uygun iş göremiyordu. Başlıca göze çarpan faaliyeti, ticarî itibarları Ticaret odasınca tekeffül edilen meseleleri tetkik ve kararlar vermektir. Birliğin yaptığı işler ve hesaplar İktisat Vekâletinin mürakabesi altındadır.

Bundan başka, adı amele birliği olan bu müessesese, en âcil bir ihtiyaç karşısında kalan işçiden ödünç para vermek için ticaret odasından itibarları tasdikli iki kefil ararken, nisbeten daha kolay şartlarla, maden işleten patronlara büyük miktarda para yardımında bulunmuştu. Sayısı bir kaç binin üstünde konuşulan bu para yardımlarından, gayri kabili tahsil kaydı altında tozlu defterlerin yapıları arasından kalan paralar da olduğu söylenmektedir.

Amele birliği son seneler içinde kendini toparlamak lüzumunu duydu; yeni bir talimatname hazırladı.

Vâki bu yeni talimatnamede, âcil ihtiyaç karşısında kalan bir işçiye ödünç para verebilmek için, ticaret odasından kredi dereceleri tasdikli iki kefil formülünü bir parmak bile atlamamıştı. Fakat, çalışan işçinin ailesine de evvelkisine nazaran daha geniş ölçüde bakım ve yardım imkânlarını hazırlamıştı.

Yalnız ortada mühim bir vaziyet vardı. 337 de çıkan Zonguldak amele kanunu hükümlerine göre, maden işleten müesseseler ve patronlar, sadece maden işlerinde çalıştırdıkları işçilere, iş arızalarından dolayı sıhhi bakımla mükellef tutulmuşlardı. İşçi karıları ve işçi çocukları amele birliğinin sağlık teşkilâtına bırakılmıştı.

Bu vaziyetin en ciddi mahzuru, her hangi bir iş arızası olmaksızın hastalanan maden işçisinin baş vuracak kapı bulamaması idi.

Çünkü, madenci, böyle bir işçiye, amele kanunu madenciyi yalnız iş kazalarında yaralanan amele tedaviye mecbur tuttuğunu ileri sürerek, ne şekilde olursa olsun sıhhi yardım yapmıyor, diğer taraftan amele birliği sağlık teşkilâtı da, talimatnamesinin maden sahasında oturan amele ailesinden uzak müstakil bir vaziyete girmiş

lelerine yardım maddesini öne koyarak hasta ameleyi benimsemiyordu.

Demek maden müesseselerinin ve amele birliğinin sıhhi teşkilâtı Zonguldak maden havzasında ikilemiş bir küçük, bir boğucu gaz, bir su patlaması gibi feci kazalarda sakatlananların dışında kalan hasta ameleye, meselâ: hava cereyanlarından öldürücü bir illete yakalanan, ciğerleri bütünü işçilere istenilen bakımı gösteremeyecek sıhhi teşekküller vaziyetine girmiş bulunuyordu.

Bu iki cepheli sıhhi teşekküllerin en büyük fenalığı, maden kazalarından doğan malûliyetlerde ve iş arızalarında daha karakteristik bir şekilde beliriyordu.

İş sırasında gelip çatan bir kaza sonunda sakat kalan ameleye mensup olduğu müessesenin doktorları, malûliyet derecesini en hafif bir dereceye indiren raporlar veriyorlardı. Meselâ; iş kazalarından dolayı Zonguldak mahkemelerinde görülen tazminat davalarında, kolu iş kabiliyetini kaybeden bir işçinin raporunda sakat kalan uzvun yüzde kaç nisbetinde iş kudretini kaybettiği zikredilecek yerde kolunun estetik güzelliğinin yüzde 12 sini kaybetmiştir diyen doktor raporları okunmuştu.

Bu vaziyet hiç şüphesiz ki maden müesseselerinin doktorlarıyla amele birliği sağlık teşkilâtı arasında uzayıp giden bir ihtilâf zemini teşkil etmiştir.

Bu karışık vaziyetin devamını doğru bulmayanlar arasında fikrini en evvel ileri atan bugün amele birliğinin sağlık teşkilâtında çalışan bir doktordur.

Bu doktor Zonguldak havzasındaki sağlık teşekküllerinin birleşmesi lüzumunda üzerinde ısrar etmiş ve uzun yıllar geçirdiği tecrübenin verdiği salâhiyetle projesinin doğuracağı iyi neticeleri âlakadarlara anlatmağa muvaffak olmuştur.

Yeni çıkan kararname Zonguldak havzasındaki şirketlerin hastahanelerini ve sıhhi servislerini tamamen amele birliği sağlık teşkilâtına bağlamaktadır. Bu çok hayırlı bir neticedir. Çünkü, santralize edilen sağlık teşekküllerinin bir elden idaresi imkân altına alındığı gibi, artık tazminat davalarında iş kabiliyeti sıfıra inen bir kol için estetik güzelliğinden yüzde şu kadarını kaybettiğini mevzuu bahseden raporlara da rastlanmayacaktır.

Vaziyetin topluca ifadesi: Havzadaki bütün sağlık teşekküllerinin iş sahibinin te-

Bir kuduz keçi

Somada bir çiftçiyi ısırdı, fakat öldürüldü

Soma (Hususî) — Turgut Alp köyü halkından Ahmet oğlu Hasan tarlasına giderken bir keçinin hücumuna uğramıştır. Keçi Hasanı bir kaç yerinden ısırılmıştır. Keçinin kuduz olduğu anlaşılmış, öldürülmüş, Hasan tedavi edilmek üzere İstanbul'a gönderilmiştir.

Havzada Ortamektep

Havza (Hususî) — Havza kaplıcalarile tanınmış güzel bir kazadır. Samsuna 86 kilometre mesafededir. Her yıl Havzanın havası ve kaplıcalarından istifade etmek için civar vilâyetlerden binlerce ziyaretçi gelmektedir. Ziyaret müddeti hazirandan teşrinievvel nihayetine kadar devam eder.

Havzada bir orta mektep yapılması kararlaştırılmıştır. Bu suretle orta tahsile devam imkânını bulamayan vakti ve hali müsait olmayan ailelerin çocukları da mahrum kaldıkları orta tahsile devam edebileceklerdir.

Belediye kazanın bozuk olan yollarını tamir ve diğer noksanlarını ikmal için büyük bir gayretle çalışmaktadır.

61 köyün Mahsulü Mahvoldu

Fırtına Urfada da mühim tahribat yaptı

Urfada (Hususî) — Halkevinde halk için bir zehirli gaz kursu açılmıştır. Kurs 15 gün devam edecektir.

Fırtına Urfada da mühim tahribat yaptı. Fırtına Urfada da mühim tahribat yaptı. Fırtına Urfada da mühim tahribat yaptı.

Yeni hükümet konağı karşısında evkafa ait arsa üzerinde evkaf idaresi tarafından bir evkaf apartmanı yapılabilmektedir. İnşaata yakında başlanacaktır.

Kızılcahamam mezarlıkları

Kızılcahamam (Hususî) — Kasaba içindeki mezarlıkların kaldırılması kararlaştırılmıştır. Kabirler şehir haricinde yeni tesis edilecek mezarlığa nakledilecektir.

Bütün bu iyi şeyler yapılırken üzerinde hiç durulmayan ehemmiyetli bir noktayı daha tebarüz ettirmek lazımdır.

Havzadaki iş hayatının sıhhat işleri, amele birliği sağlık teşkilâtında toplanmakla vâki bu teşekkül iş sahiplerinin doğru dan doğruya yapabilecekleri tesirlerden kurtulmuştur. Ancak, idaresi, ve çalışan elemanların işe alınmaları ve işten çıkarılmaları gene fa'al ismini alan meclise

1400 köyü olan güzel bir şehrimiz: Urfa

Urfayı çeviren dağlarda çok kıymetli madenler saklıdır

Urfanın umumî görünüşü

Urfa, (Hususî) — Urfa Anadolu'nun cenup ilbaylıklarından birisidir. Şarktan Diyarıbekir ilbaylığını, şimalen Malatya ilbaylığını tahdit eden Fırat nehri, garben Gaziantep ilbaylığını tahdit eden yine Fırat nehri, cenuben Suriyeden geçen şimendifer hattı ile çevrilmiştir.

Nufusu son tahrir göre (370,000) kadardır. Mesahası 17,000 kûsur kilometre murabbıdır. B urakkam tahminidir. Urfa mesahası henüz fenni bir usulle tesbit edilmiş değildir.

İlbağımızın şimal ve şimali garbi kısmı tepe silsileleriyle arizelenmiş

münbit yayla ve vadilerden müteşekkil araziden ibarettir. Urfa ilbaylık merkezinin garbında sulak ve pek münbit araziye malik Suruc ovası, şarkında ve şarkı cenubisinde ise Haran ve Viranşehir ovaları vardır.

İlbağlık arazisini arizelendiren silsileler arasında Gömüş, Tektek, Firuzpaşa, Karacadağ, ve Arat dağları maruftur. Bunlardan Karaca dağ (1500) metre yüksekliğindedir. Bütün bu dağlarda tetkikat ve taharriyat yapıldığı takdirde çok kıymetli madenlere rastlanacağı kuvvetle tahmin edilmektedir. Urfa dahilinde bir çok köylerden çıkan bir çok nehirler ve çaylar vardır.

Urfa merkezi dahilindeki Halilürrahman gölü 151 metre uzunluğunda ve 27 metre enindedir. Aynizeliha gölü ise 53 metre uzunluğunda ve 27 metre enindedir.

Urfanın umumiyet itibarile iklimi kuraktır. Teşrinisani ile Mayıs arası yağmur mevsimidir. Yaz ve sonbaharın iki ayı son derece yabistir. Urfanın kışı soğuk, yazı sıcaktır.

Nebatî hayat itibarile Urfa iki mıntıkaya ayrılır: Cenup, Şimal mıntıkları. Cenup Haran, Suruc ve Viranşehir ovalarından ibarettir. Bu kısım sıcaktır. Sıcak yerlerde yetişen nebatat burda yetişir. Şimal kısmında her türlü hububat, ağaç, sebze ve meyva yetişir. Bu kısımda az miktarda orman vardır.

Urfa muhitinde her cinsten hayvanlar yetişir. Bilhassa Urfada yetişen Arıkan cins atlar hiç bir tarafta bulunmaz. Urfanın Susuc, Birecik, Yaylak, Hilvan, Siverek, Viranşehir, ve Haran adında yedi kazası ve bin dört yüz kadar köyü vardır.

Hâdiseler Karşısında

Ölen Boğaziçi

— Boğaziçi öldü.
— Cenazesi ne oldu?
— Ne olacak; yel üfürdü, su götürdü.

★
Bir arkadaşım söyledi:
— Şu Boğaziçi yazılarını Suat Derişive yazdırmamalı idi.
— Neden?
— Kadınların cenazeye gitmeleri bizde âdet değildir de..

★
Büyükadının önünde tutulan üç metre boyundaki balığın kulağına eğilip sordum:
— Niye Adanın önüne kadar geldin de Boğaza girmedin?
— Demode yerlerden hazzetmem!

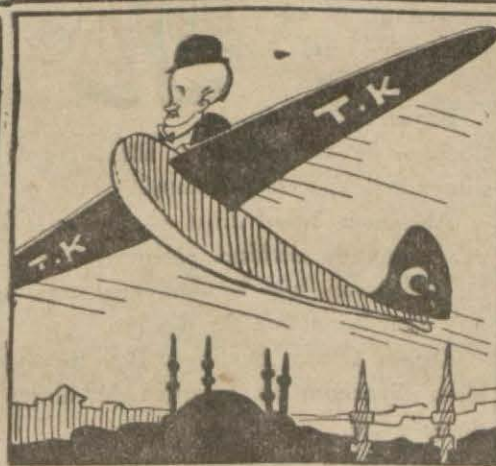
★
Boğazına düşkün çok, fakat Boğaza düşkün hiç yok!

★
Şirket nihayet karar vermiş: Vapur tarifeleri ucuz olacaktı.
Bakımsız Boğazdaki, çökmüş yalılara taşnacılara müjde.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Hasan Beyciğim! Haydi şu Türk koşuna..

... Seni yazdıralım, olmaz mı?

Hasan Bey — Olmaz! Benim uçan kuşu borcum var.. derde girerim, sonra!

KORKUNÇ MACERALAR

Konuşan ağaçlar

Anlatan: Salih Mahmut

Salih Mahmut, İstanbul'un en tanınmış avcılarındandır. Çok gezmiştir. Çok görmüştür, çok adam tanımıştır. Buna rağmen aşağıda okuyacağımız yazıyı ve bunu takip edecek olanları getirip önümüze koyduğu zaman itiraf ederiz ki anlattığı şeylere inanmakta güçlük çektik. İstanbul meşhur avcısı bizim şüphe dolu bakışlarımız karşısında isyan etti. Bütün vak'aların yaşanmış olduğunu, kahramanlarının kısmen sağ, kısmen ölü bulunmalarına rağmen muhitlerinde herkesçe tanındığını, anlatıklarını bizzat ağzından dinlediğini ve bunu her zaman ispat edebileceğini söyledi. Bunun üzerine biz de çok meraklı olan bu hikâyeleri koymakla beraber hakikat oldukları bahsında kendisini okuyucularla başbaşa bırakmayı münasip gördük.

Bay Halit Hamdinin tın aralık sabah akşam onunla vazifemur iken çekilmiş bir resmi

Aşağıda okuyucularınızı Şehremaneti sabık muhasebe müvazene kâtipi Bay Halid Hamdiden dinledim:

«Çamlicada Bağlarbaşı oturdum. O zamanlar orada tramvay bulunmadığı ve arabaya da bahalı geldiği için bir at sahibini alarak sabah akşam onunla vazifemur iken çekilmiş bir resmi

Kâh Üsküdar'dan, kâh Haydarpaşadan İstanbul'a geçirdim. Bir akşam biraz geç kaldım Haydarpaşadan atıma binip yola çıktım. Ortalık kararmakta idi. Karaca Ahmet mezarlığı arasından geçen yolda ince bir ses işittim. Bakıtım gayet güzel, küçük bir keçi yavrusu hayvanının önünde yolun üstünde yuvarlanıp duruyordu.

Geçen bir sürüden ayrılp burada kalmış olduğuna hükmedip attan indim. Ve yavruyu kucağıma aldım. Mütemediyen ince sesle bağırıyor, teşekkür eder gibi ellerimi yalıyordu. Tekrar atıma binip sürdüm. Biraz gittikten sonra hayvanın yürüyüşünde bir garabet gözüme ilişti. Sanık büyük bir yük taşıyormuş gibi kendini zorluyor, dizleri titiyor, ter içinde ağzından köpük geliyordu. Bu hale hiç bir manâ veremiyerek şaşırıp kalmıştım. Keçi kucağımda oturuyor ve bağırıyordu. Hayvanum bir yerde artık yürüyemez bir hale geldi. Zangur zangur titiyordu. Bu esnada kucağımdaki keçi birdenbire omuzuma sıçrayıp oradan arkama atladı. Ve arkam-

dan bir insanın kollariyle bana sarıldığını hissettim. Elleri göğsümü sıkıyordu fakat onları göremiyordum. Sıcak bir nefes enseme yakıyordu. Hayvanım o kadar zorlukla adım atıyordu ki hemen kapanacak zannediyordum. Çok korkmuşum. Bir an evvel şu mezarlıktan çıkıp kurtulmak için bütün kuvvetimle hayvanın karnını mahmuzluyordum. Keçinin bir anda insan olarak beni kucaklayışı aklımı perişan etmişti.

Nihayet yavaş yavaş göğsüme çıkan kollar gevşedi. Sonra birden bir sarsıntı oldu. Hayvan hafifledi, sıçradı. Bütün kuvvetiyle koşmağa başladı. Kurtulmuşum bitkin bir halde eve geldim. Ve hastalandım bir aydan fazla yatağa kaldım. Ve bir daha da hiç o yoldan geçmedim.

İkinci bir Vak'a da Varnada başıma geldi. O zaman daha çocuktum. Bir gün mektepten çıkıp evime geliyordum. Evimiz şehirden dışarda, uzakça idi. Yolda iki büyük kavak ağacı vardı. Hava soğuk ve fırtınalıydı. Rüzgâra karşı yürüdüğüm için yorulmuşum orada siper alacak bir yer bulup oturdum. Günün rengi dönmüş, artık akşam belirmişti. O saatlerde yoldan kimse geçmediği için benden başka kimse yoktu. Hiç ses sâda duyulmuyordu. Yalnız ara sıra rüzgârla ağaçlar hisirdiyor, yapraklar dökülüyordu.

Birdenbire «Halid Bey... Halid Bey.» diye isminin çağrıldığını işittim. Şaşırarak dönüp etrafa bakındım görünürde benden başka kimse yoktu. Beni kim çağırıyordu? Kalktım tekrar «Halid Bey. Halid Bey.» diye aynı ses haykırdı. Ses ağaçlardan, biraz arkamda kalan iki kavaktan geliyordu. Korkup bütün kuvvetimle koşmağa başladım. Arkamdan kavaklar «Halid Bey.. Halid Bey.» diye bağırıp duruyorlardı.

Kan ter içinde evimize geldim. Başıma gelenleri valdeme, kardeşlerime anlattım. Sonra o iki kavağın sık sık böyle azizlik edip yoldan geçenleri korkuttuklarını işittik. Varnada bunu çok kimseler bilir. Hatâ Bulgarlar o iki muzip ağacın etraflarına parmaklık yapıp üstüne de «konuşan ağaçlar» diye bir levha asmışlar!

Varnaya ait seyyah rehberlerinde bile bu ağaçlardan bahsedilmektedir. Ziyaret edenler bunu bana söylediler.

Salih Mahmut

Kalp on kuruşluk

Pendikte taşocaklarında amelik eden Ali oğlu Ferhat dün Kadıköy vapur iskelesi bileti gişesine kalb bir on kuruşluk sürerken yakalanmış ve tahkikata başlanmıştır.

GÖNÜL İŞLERİ

Aile içinde İki neslin Çarpışması

İşte size bir mektup ki, bize aile içinde dünkü ve bugünkü neslin kavgasını izah eder:

«Biz beş kişilik bir aileyiz: İki kız kardeş, bir erkek kardeş, anne ve baba. Ben en gençleriyim. Ağabeyim memurdur. Ablam bir müessesede kâtiplik eder. Ben bu yıl üniversiteyi bitiriyorum.

«Bütün hayatını devlet memuriyetinde geçiren babam bir kenara beş on kuruş koymuş değildir. Annem tam manasile ev kadınıdır. Evinin işi ile meşgul olmak en büyük zevkidir. Çalışan kadınları sevmez. Siyasetten anlamaz. Gazete okumaz. Evi süpürüp temizler, yemeğini yapar. Yaptığı yemekleri beğenirse hoşlanır. İşte o kadar.

«Bizim ailenin derdi şu: Annem ve babam bizleri de kendi devirlerinde olduğu gibi yaşatmak istiyorlar. Onlar eliyi geçmiş oldukları için vazifelerinin bittiğine kanidirler şimid her şeyi bizden bekliyorlar.

«Ağabeyim 29 yaşındadır, beş sene evvel evlenmiştir. Fakat kazancı ancak kendilerine yetecek kadardır.

«Ablam da nişanlıdır. Fakat nişanlısının başında bir ablası, bir de annesi var. Bir türlü evlenemiyorlar.

«Annem ve babam, kardeşlerimden ve benden yardım göremedikleri için müteessirdirler.

«Ağabeyim anca kendi evine yetiştiriyor. Ablam kazandığını cebizine saklıyor. Ben henüz kazanamıyorum.

«Biz bazan gezmeğe, eğlenmeğe gidiyoruz. Anamız, babamız o vakit sinirlenip kızıyor, evde onlara yardım edecek yerde masrafa girdiğimizden dolayı şikâyet ediyorlar.

Zaten çalışmamızdan da memnun değildirler.

Peki ne olacak? Gezmiyelim, eğlenmiyelim, evlenmiyelim, yalnız onlar için çalışsam ve onlara bakalım? Böyle şey olur mu?»

Nebahat

Hiç üzülme kızım. Hayat onlardan da sizden de kuvvetlidir. Siz hayata uyuyorsunuz. Onlar değişen hayatın arkasında kalmışlardır. Şüphesiz eski zihniyetle yetiştikleri için öyle düşünecekler. Siz de onları rencide etmeden bildiğinizi yapmakta devam edin.

Bu suretle ne onlar kırılır ne siz yavaşlamazsınız geri kalmış olursunuz.

TEYZE

Yeşil Hilâlin Müsamerei

Nutuklar verildi, Eftalya şarkı söyledi, Şehir tiyatrosu Delidolu operetini oynadı

Şehir tiyatrosu hıncahınç dolmuştu. İğne atsan yere düşmez. Müsamere başlamak üzeredir. Perdenin önüne bir masa getirirler. Masanın üstünde bir bardak ve içi ayran dolu bir sürahi vardır. Bayan Zati perdenin arasından çıkar.

— Saygı değer baylar, saygı değer bayanlar.

Siz ki, şimdye kadar ağzınıza bir zerreci koymamışsınızdır.

Halk arasında bir mırıltı başlar..

— Bize mi söylüyor?

— Bilmem..

— Hakikaten biz ağzımıza içki koymamış insanlar mıyız?

Bayan Zati devam eder:

— Buraya toplanışımızın sebebi, bizim gibi olıyanlarla mücadele etmek ve muvaffak olmaktır. Şimdi hep bir ağızdan bağıralım.

«İçki içmedik, ve içmiyeceğiz».

Ön sıralarda bir kaynaşma olur; Mahmut Yesari sıranın üzerinde ayağa kalkar.

— Vallahi bayan içmiyeceğiz, derim ama, içmedik dersem yalan söylemiş olurum.

Fahreddin Kerim perdenin arasından başını çıkarır:

— Münakaşaya lüzum yok; içmedik ve içmiyeceğiz!

Arka sıradan biri:

— Yüzünü görmüyoruz, sen kimsin, neresin?

— Buradayım, bana Fahreddin Kerim derler!

Doktor Zati ayağa kalkar:

— Boyları biraz kısadır da onun için görünmüyorlar.

Aktör Behzat — Tuhaf şey, benim boyum içmekten kısa kaldı. Ya onun boyu neden kısa kaldı?

Doktor Zati — Susunuz ki devam edebilelim!

Refik Ahmet — Rica ederim gürlütyü keselim, yoksa rejisöre haber veririm.

Aktör Vasfi — Anneçğim geliyor.. Ben korkarım.

Mazhar Osman — Rica ederim bayanlar baylar eğer böyle gürlütyü edecekseniz başınıza bir güllâbi getiririm.

Fahreddin Kerim — Siz de biraz ileri gittiniz Bay Mazhar Osman, bura-

da bulunanlar deli değil, içki düşmanı!

Selâmi İzzet — Biz ne deliyiz, ne de içki düşmanı; buraya gönül eğlendirmeye gelmiş kimseleriz.

Bayan Zati —

Sözümeye devam ediyorum. Biz istiyoruz ki dünyada içki içen kalmasın!

Akbalacı Yusuf Ziya — Desenize bayan; dünyada zevkine, eğlencesine düşün bir tek insan bile bırakmayacaksınız öyle mi? Ben buna taraftar değilim..

Ortağı Orhan Seyfi — Ben de öyle.. Hem Ziyacığım biz o zaman Akbalacıyı kim satarız?

Halil Lütfi — Merak etmeyin ben alırım.

Yusuf Ziya — Bırak canım, sen hep muhayyer ahıyorsun; hiç bir defa da be-

ğendim deyip parasını verdiğin yok.. Her sefer de gazete geri geliyor.

Bayan Zati — Gerçi konferansımız münakaşalı konferanstır, fakat mevzu haricinde konuşulmasa daha iyi olur.

Vâlâ Nureddin — Allah sizden razı olsun bayan mevzu dediniz de yazacağım hikâyenin mevzuu aklıma geldi.

Rasim Us — Sen daha hikâyeni yazmamış mıydın?

Vâlâ Nureddin — Ne yalan söyleyeyim, şimdi aklıma geldi.

Bayan Zati — Rica ederim susalım.. Bir iki söz söyleyeyim dedim; mümkün olmadı.

Aktör Hazım — Benim gibi bir iki tek atmış olsaydın, bak nasıl bülbül kesilir din.

Fahreddin Kerim — Rica ederim burada atmaktan bahsetmeyin..

Vasfi Rıza — Doktorun hakkı var, ben bir kere öteye beriye atayım dedim de on beş günlüğümü kestiler.

Bayan Zati — Artık sözümü kesiyorum; içki düşmanları müsameresi başlasın.

Doktor Etem Vassaf — Tozdan, du-mandan ferman okunmıyacağını anlayınca susmayı tercih ettin! Hele ben içki lehinde söz söylemeye kalksaydım da görseydin.. Hiç ses çıkaran olur muydu?

Mazhar Osman masanın başına gelir:

— Sayın baylar.

Şehir tiyatrosunun daimi biletiçisi Daim — Ben saydım bayım: tam altıyüz elli dört buçuk kişi içeri girmiş.

Şehir tiyatrosu müdürü Memduh — Allah aşkına şunu söyle Daim, altı yüz elli dörtü anlarını, fakat buçuğu ne oluyor?..

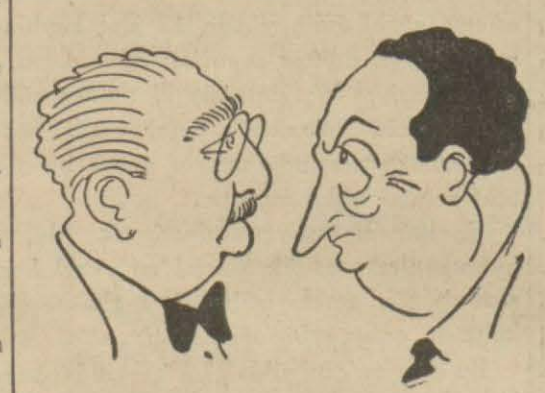
— Gelenlerden biri gebe idi.

Doktor Mahmut Ata — Muayenehanemin adresini versem belki lüzumu olur.

Mazhar Osman — Sayın baylar demekten maksadım yanlış anlaşıldı. Yani, saygı değer baylar demek istemişim.

Sayın baylar..

Şunu söylemek isterim ki aramızda Yeşilhilâle taraftar olan yüzlerce, binlerce kişi vardır. Aleyhimizde söz söyleyecek bir tek insan bulunamaz.

Osman Cemal — Züğürt tesellisi buna derler.

Cemal Nadir — Neresi züğürt canım, deliler çoğaldıkça apartmanın katları da çoğalyor.

Mazhar Osman — Mevzuu karıştırmayınız.

Ercümen — İyi anlamadım; rakıya su karıştırmayınız mı, dedi? Ben susuz içmem!

Mazhar Osman — O pis kelimeyi kim ağzına aldı soruyorum, kim rakı dedi.

Vâlâ Nureddin — Sanırsam en son siz söylediniz.

Mazhar Osman — Ben mi, hâşâ böyle bir şey söylemedim.

Vâlâ — Ağzınızdan kaçtı.

Mazhar Osman — Ben kaçırمام.

Selâmi İzzet — Doktorun hakkı var, o kaçırمام kaçıklarla uğraşır.

Mazhar Osman — Biz içki aleyhtarları cemiyeti kuranlar, isterdik ki dünyadan içkiyi kaldıralım. Alkollü içkiler yerine herkes ayran içsin..

Hüseyin Rifat — Ben de kimyagerim, bu hususta benim de fikrim vardır.

Mazhar Osman — Bu adam rakı yapmış satmıştır, kendisine söz vermiyorum.

Naci Sadullah — Sen ona söz vermez yar yok; amma o bize rakı versin!

Mazhar Osman — Önündeki sürahidenden bardağa ayran boşaltır, işte böyle ayran içelim.

Bir yudum aldıktan sonra:

— Rakı imiş. Bu muzipliği kim yaptı? Fahreddin Kerim — Aman bir lokma da ben tadayım, hakikaten rakı mı?

Zati — Ben de tadayım bakayım.

Tadarlar, şişe boşalır.

Mazhar Osman — Ayran sandığımız rakı imiş.. Tadına baktık. Artık bırakıyoruz.

Osman Cemal — Bir şişe de benim cebimde var. İsterseniz bunun da tadına bakın..

Mazhar Osman, Fahreddin Kerim, İbrahim Zati bir ağızdan — Hâşâ, biz rakının katresini ağzımıza koymayız.

Osman Cemal — Ya demin içtiğiniz ne idi?

— Onu ayran niyetine içtikti.

Selâmi İzzet —Deseniz e ne niyete içilirse, o oluyor.

Mazhar Osman — Nutuklar bitti. Münakaşa yetişir.. Şimdi perde açılacak. En evvel Bayan Eftalyanın içki aleyhindeki şarkılarını dinliyeceksiniz.

Perde açılır, kemaî Sadi kemaî çalar, Eftalya şarkıya başlar:

Ben ayyaşım, rakıyle,
Doldurun kadehimi..
Yapmayın bana hile;
Doldurun kadehimi..

Şarkı biter, perde yeniden açılır. Şehir tiyatrosu artistleri Deli Doludan bir perde oynuyorlardı. Hazım Moris Şövalye olmuştur. Bedia Marika rolünü yapar.

— Sin Sin Müsü şövalye!

— Sin Sin Madam!

Fahreddin Kerim kulisten başını uzatır

— Muhterem hazırım; bunlar şampanyaya içiyor gibi görünüyorsa da içtikleri hakikaten şampanya değil, boyalı sudur.

Şampanya gibi alkollü bir içki bizim müsameremizde içilemez.

Bedia Hazıma döner:

— Yok Sin Sin Müsü şövalye yok şampanya, var boyalı su. Ben içmiyecek.

Bağırır:

— Kızım Katina

Şevkiye girer:

— Ne var mamam!

— Şampanya yerine koymuşlar boyalı su, ben içmiyecek, onu da bozacak..

Bayan Zati kulisten — Rica ederim Bayan Bedia devam ediniz. Mağcup olacağınız..

Hazım — Darılma amma hanım abla.. Hani ben olur olmaz şey söylemem. Şampanyasız oyun oynanmaz, anladın mı? Ben neyin sen bilmiyorsun!

— Yahu bu ne haldir bu ne biçim temsil?

Emin Balığ iki tarafa yalpa yaparak sahneye çıkar.

— Gerçi şampanya alınmıştı amma içki aleyhtarları bana, şampanyayı döktü, yerine boyalı su koy, dediler. Ben de şampanyayı döktüm amma yere değil, mide-me.. Şimdi şampanya kalmadı. Şampanya olmayınca da artistler oynamıyorlar. Ne yapalım.. Bugün de bu kadarla kalsın!

Perde kapanır, tiyatroyu dolduran halk meyhanelere dağılır.

İMSET

İngiliz Generali Sir Jhon Shey'e ikinci cevap

Generalin Türk Ordusuna askerlik dersi verdiğinden bahsettiği Mareşal Allenby birinci ve ikinci Şeria muharebelerinde nasıl yenilmişti?

(Askeri Muharririmiz yazıyor)

(*) — 2 —

16 Mayıs tarihli yazımızla Mareşal Allenbinin (Filistin) cephesindeki harekâtından bahsetmiş ve (Şeria) muharebelerine temas etmiştik. (Kudüs) e girmiş olması hasebile kendisine «son ehli salibin başkumandanı» sıfatı verilmiş istenen ve şöretini askerlik bilgisinden ziyade insafsız ve nisbetsiz bir sayı kalabalığı ile talih ve tesadüfe borçlu olan Allenby, Türk askerliğinin hünerli sevk ve idaresi ve Türkün yüksek muharebe kudreti karşısında (Şeria) nehri şarkında iki defa mağlup olmuştu. Hem de sayısı kendi kuvvetlerinden en aşağı 15-20 misli az olan bir avuç Türk kahramanına karşı!

Bu iki çok kıymetli Türk zaferinin hülasası şudur:

Mareşal Allenby, Lût gölüne akan, (Şeria) nehri şarka geçerek (kroki 1) Türk ordusunun sol cenahını kuşatmak istiyordu. Bundan maada şarka doğru hareketle, Amman istikametinde, Hicaz demiryolunu kesmek, Emir Faysal ile irtibat tesis etmek maksatlarını da güdüyordu (1). Mareşalin bu arzu ve maksadı yerine getirilebilirse şöyle bir netice hasil olurdu:

1 — (Şeria) nehri şarkına geçilmesi bu muntakadaki Arap kabilelerini (Beni Sak Har) isyan ettirirdi.

2 — Hicaz demiryolunun kesilmesi Medine ve Tufeyledeki Türk mukavemetini kırardı.

3 — Binaenaleyh Emir Faysal kuvvetleri diğer Arap kabileleriyle de birleşerek İngiliz ordusunun sağ cenahında toplanmış olur ve Şam üzerine yapılacak umumî harekâta mühim bir rol oynarlardı.

İşte bu arzu ve maksadı elde etmek için general (Mareşal) Allenby şöyle bir taarruz planı tertip etmişti:

«Telnimrin'deki Türk mevziine cephe den (garp) taarruz edilecek; bunu şimalden süvari kuru (kolordusu), cenup - tan da Faysalın arapları ve Beni Sakhar kabileleri kuşatacak!» (1).

İngilizler bu maksat için bir piyade tümeni (firka) ile 3 süvari tümeni (firka) tahsis etmişlerdi. (1)

Telnimrin'de, (48) inci Türk tümeni (firka) kumandanının (2) emri altında toplanmış ve mevzi almış bulunan Türk kuvvetleri ise 80 mevcutlu bir tabur, Asya kolununun 703 numaralı ve cem'an 200 mevcutlu iki bölüğü, 12 makineli tüfek, 70 süvari 2 sahra ve 4 - koşumsuz - mantelli topundan ibaretti.

İngiliz taarruzu başladıktan, cenup - tan, Tufeyle ve Kerek'ten celbedilen takviye k'aları geldikten sonra dahi (Amman) da toplanan, bu kuvvetlerin yekûnu dolgun mevcutlu, yani 1000 tüfekli, bir piyade taburu mevcuduna bile yükselmiş bulunmuyordu. (3)

Binaenaleyh İngilizler, Türk kuvvetlerine karşı, on az, 15-20 misli fazla kuvvette bulunuyorlardı.

Birinci Şeria muharebesi:

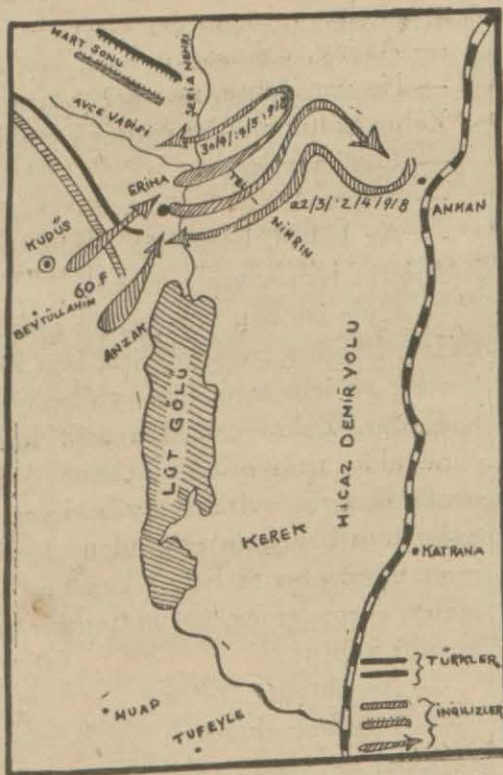
Şeria nehri üzerinden yapılan birinci İngiliz taarruzu 1918 senesinin 21 martında başladı ve 23 martta nehri şarka geçen İngiliz k'aları taarruzlarını Telnimrin üzerine tevcih ettiler. (48) inci Türk tümeni (firka) burasını 24 mart günü saat (15) e kadar müdafaa ettikten sonra Salt istikametine, geriye çekildi. 25 martta İngilizlerin taarruzu devam etmekle beraber yer-

(*) Birinci makale 16 Mayıs tarihli nüshamızdadır.

(1) «Büyük harpte Türk harbi» isimli eserden. Yazan: Fransız askerî muharriri kurmay (erkânharp) binbaşısı Larşer. Terçüme eden, hâşiyeler ve ilâvelerle eseri ikmal ediyen: Türk askerî muharriri kurmay yarbey (erkânharp kaymakamı) merhum M. Nihat.

(2) O zaman kurmay yarbey rütbesinde bulunan şimdiki büyük erkânharbiye ikinci reisi korgeneral, Asım Gündüz.

(3) Korgeneral (Asım Gündüz) ün konferansından (Askerî mecmua nuara 19) ve merhum M. Nihadın eserinden.

Birinci ve ikinci Şeria muharebelerini gösterir kroki

li ahalinin de düşmana ihtihakile iki ateş arasında kalan bu bir avuç Türk kahramanı, bu çok gayri müsait vaziyete rağmen, akşama kadar düşmanı tevkif etti ve 26 mart sabahı (Amman) a çekildi.

Düşman, müthiş bir kuvvet faikiyetile, (27) marttan (30) marta kadar, (4) gün, buraya da taarruz etti ise de Türk mukavemetini kıramadı. Ve 31 martı nisana bağlayan gece zarfında çekilmeğe mecbur kaldı. Bu sırada (7) inci Türk ordusu da (3) üncü süvari tümenini (firka) sını ve bir hafif piyade alayını İngilizlerin yan ve gerilerine saldırdı. Diğer taraftan (48) inci tümen (firka) de düşmanı takibe geçti; nihayet İngilizler 3 nisan sabahı kâmilen Şeria nehri garbine ric'at ettiriler. Bu suretle kazanılan (birinci Şeria muharebesi), 15-20 misli üstün kuvvetteki düşmana karşı elde edilen ve her türlü hesap ve hattâ mantık haricinde - yalnız Türkün başarabileceği - parlak bir zaferle neticelenmişti.

İkinci Şeria muharebesi:

Birinci (Şeria) muharebesinden sonra Şeria nehri şark kısmındaki muntaka - nun müdafaa vazifesi (VIII) inci Türk kolunun (kolordusuna) verilmişti. Bu korun (kolordunun) emrinde (48) inci ve mürettep piyade tümenleri ile bir de (7) inci süvari alayı vardı. Tümenler zayıf mevcutlu (6) şar taburla (Telnimrin) in iki tarafında bulunuyorlardı. Her tabura 8-10 kilometrelik bir cephe düşüyordu. Bir alaylık süvari ise sağ cehahta bulunuyordu.

Düşmanın Şeria nehri şarkında bir (köprübaşı mevzii) mevcuttu. (4)

İngilizler 3 nisandan 30 nisana kadar hazırladılar ve kuvvetlerini 20 nisandan itibaren Eriha civarında toplamağa başladılar. Taarruz 30 nisan sabahı (48) inci tümen cephesine yapılan bir gece hücumu ile başladı. Düşman ilk mevziye girebildi. Fakat burada çok kahramanca bir mukavemete ve 4-5 mayısa kadar, geceli gündüzlü Türk mukabil taarruzlarına maruz kaldı. Burada her iki taraf için de kanlı zayıya malolan şiddetli muharebeler cereyan etti. (48) inci kahraman Türk tümeninin sağ ve sol cenahları ihata edildi; Salt ile irtibatı kesildi ve tümen âdetâ muhasara edilmiş bir vaziyete girdi, erzaksız kaldı, cephanesi tükendi; fakat gene sebat etti (4). Onun bu sebatı ki 24 üncü Türk tümeninin Şeria garbinda ve (3) üncü Türk süvari tümeninin Şeria şarkında taarruzlarına imkân verdi. Nihayet düşman, bu sarsılmaz müdafaa ve mukabil taarruzlar karşısında, mağlûbiyetini itiraf ederek, Şerianın garbına çekilmeğe mecbur kaldı. Bu suretle (ikinci Şeria muharebesi) de zayıf mevcutlu Türk k'alarının, üstün kuvvetteki İngiliz k'alarına

(4) «Büyük harpte Türk harbi» nin terçümesi; hâşiyeler kısmı. Larşerden tercüme, eseri ikmal ve hâşiyeler ilâve eden merhum kurmay yarbey M. Nihat.

Arzı Mev'ut

Kudüs, 18 — Yahudilerle Araplar arasındaki münasebetler gergin olmakta berdevamdır. Araplar Yahudi muhaceretinin arkası kesilmemekle beraber girişmek istememektedirler. Evvelki akşam Tel - Aviv ve Hayfa'da kargaşalıklar devam etmiştir. İki Yahudi öldürülmüş ve ikisi de yaralanmıştır. Hayfa limanında yangınlar çıkmıştır.

Londra, 18 — Fevkalâde komiser gelecek hafta, Filistine getirilecek Yahudi muhacirlerinin listesini bugün tasdik edecektir. Bunların adedi 4000 dir.

Roma, 18 — (Filistinde çıkan Yahudi gazetelerinden) — İngiltere gazetelerinde çıkan ve İtalyan ajanlarının Filistinde karışıklıklar çıkardıklarına aid olan malûmatı neşretmeleri üzerine İtalyanın Filistin konsolosu bu neşriyatın gülünç ve yalan olduğunu bildirmiştir. İtalyan gazeteleri iğtişâsın, İngilterenin Filistinde tehlikeli bir müvazene vücuda getirmek istemesi yüzünden çıktığını yazmaktadırlar.

Filistin meselesi, aylardanberi gergin duran siyaset zincirinin bir halkasıdır. Onu İtalyan gazeteleri gibi mevzii bir iğtişâs olarak mütalea edemeyiz. Bu halkanın bir tarafında Arap birliği meselesi, Habeş meselesi bağlıdır. Öbür tarafına Akdeniz emniyeti meselesi, Ren meselesi, Avusturya meselesi ilâh... bağlıdır.

Fakat ben ölüm tehditlerine rağmen bir memlekette yerleşmek için dünyanın muhtelif köşelerinden yola çıkmış Beni İsrail kabilelerini düşündüğüm zaman, gözümün önüne bugünkü Filistin değil, tarihin «Arzı mev'ud» u geliyor. Bugün Yahudi göçmenleri arasında bilmem bir ikinci Davut çıkabilecek midir. Fakat bir zamanlar Davut adında bir cengâverer Arzı mev'udda ilk Yahudi devletini kurmuştu:

Davudun Mezamir'inden 18 inci Mezmur — Ölüm kementleri etrafını alıp fesad selleri beni korkuttular. Musibetim gündünde düşmanlarım önümü kesti amma Rab bana asâ oldu, beni halâs etti. Ey Rab! Sen pâk ile pâk olursun, eğriye muhalif bulunursun, dertli kavmi halâs ve mağrur gözleri zelil edersin! Ayaklarımı geyik ayakları gibi yaptın, beni yükselerek çıkardın, ellerime cenketmesini öğrettin, bazarlarım bakır yay verdi. Yoksa hâlâ Peygamber Ermiya'nın bedduası, Yahudi kavminin yüzünde midir?

Ermiya, on sekizinci bâb — Rab tarafından Ermiya'ya gelen kelâmıdır: Ey İsrail oğulları, Lübnanın karları eksik olur mu, uzakta akan soğuk sular kurur mu? Fakat sen beni unuttun, kötü yola sapmış, sana yüzümü değil arkamı döndürecekim!

Ey Rab! Onları kılca ve evlâtlarını kılca ver! Erleri katil olursun, karları evlâtları ve dul kalsın, evlerinden feryat işitilsin!

Reşad Ekrem Koçu

karşı kazandıkları parlak bir zafer halinde nihayet buldu ve (harp tarihi) ne öylece geçti.

★

Maksadımız bir (harp tarihi) yazmak değil, İngiliz generali (Sir Jhon Shey) in konferansı münasebetile 16 Mayıs tarihinde yazmış olduğumuz yazıyı tevsik etmektir.. Bu itibarla birinci ve ikinci Şeria muharebelerinin cereyan tarzını anlatmakla iktifa ediyoruz. Allenbinin Türk askerlik sevk ve idaresine usul öğretmiş ve ders vermiş olduğunu söyleyen sayın İngiliz Mareşali (Jhon Shey), her halde meşhur mareşalin Şeria taarruzları ile iftihar edemez sanırız. Bu muharebeler sonunda iki muharip taraftan birisinin, diğerinden, askerlik dersi almış olduğuna hiç şüphe yoksa da bu tarafın Türkleşmediği muhakkaktır.

Osmanlı ordusu başkumandan vekâleti makamında Enver (paşa) nın bulunması; o sırada Filistindeki Osmanlı ordularına General (Falkenhayn) in emir ve kumanda etmesi; her türlü harp malzemesi bol ve hasmından 15-20 misli kuvvetli bir ordunun başında bulunması gibi pek büyük talih ve tesadüf civveleri sayesinde Kudüs fatihi olan meşhur mareşalin daha bir çok muvaffakiyetsiz ve hatalı harekâtı varsa da bunlardan bu yazımızda bahsedemeyeceğiz.

Mareşal Allenbinin bu hareketlerine ve son taarruzundaki hatalı noktalara ise gelecek bir yazıda temas etmemize müsaade etmelerini sayın General (Sir Jhon Shey) den rica ederiz.

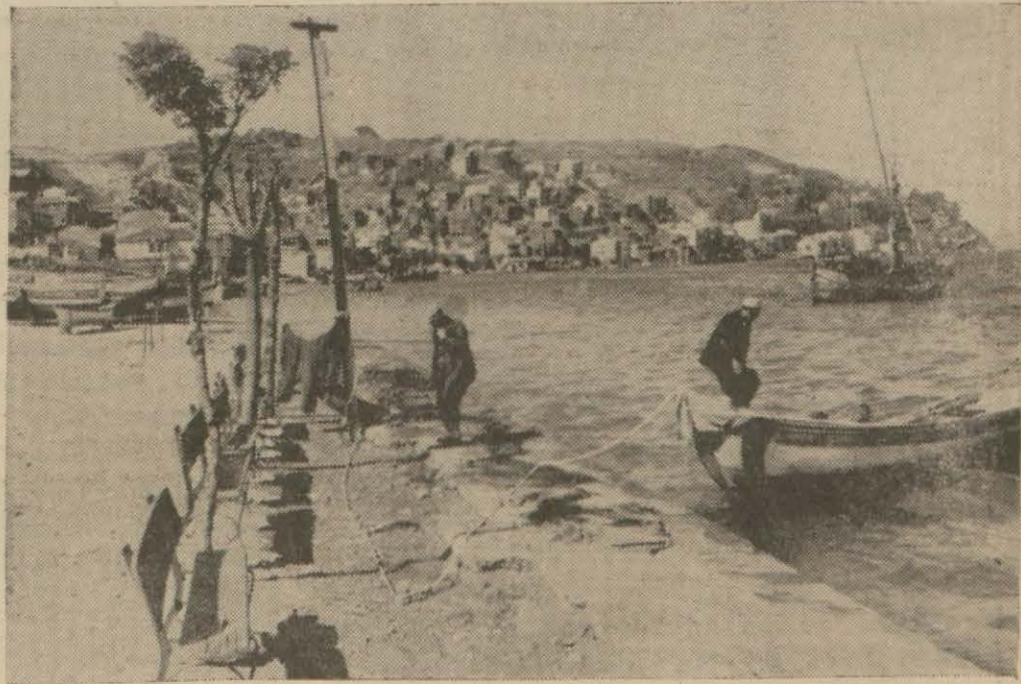
Celâl Dincer

Çöken Boğaziçi : 21

Boğaziçinin ölmediğini söyleyen tek Boğazlı

★ ★ ★

Kahveci hiddetle atıldı: «Herkes parmağına dolamış, «Boğaziçi ölüyor», diyip duruyor. Belki karşı yakası ölüyordur. Fakat bizim gördüğümüz bir kaç senedir bu tarafa rağbetin artması, buraların şereflenmesidir. Âleme söyleyecek söz lâzım. Herkes mutlak bir şeyden şikâyet etmeli!»

Sarıyerden bir görünüş

Havalar bu sene hiç ısınmayacak galiba!.. Hele Karadenizin görüldüğü bu noktada oturan bir insanın mayısın sonlarına yaklaştığımızı anlamasına imkân yok.

Rüzgâr öyle sert esiyor ki!..

Güneş bu rüzgârın soğukluğunu ne kadar da gidermeğe uğraşsa biz paltolarımızın kürekli yakalarını kaldırdığımız halde titremekten kendimizi alamıyoruz.

Oturduğumuz kahvenin küçük bahçesinde balıklar tuttıkları balıkları tablolara taksim ediyorlar. Pencerelelerinden içini gördüğümüz kahvede bir kaç delikanlı iskambil oynuyorlar.

Bu nokta Boğazdan Karadenize açılan yolu ilk gören nokta bunun için eskiden Kireçburnuna (Kledra - Toponto) yani (Karadenizin anahtarı) ismini vermişlerdi.

Fuat Paşanın sadareti zamanında bu köy on iki kişiden mürekkep bir grup tarafından Yeniköy isimle kurulmuş fakat doksan üç muharebesinde bu on ikiler dağılmış ve Rumeli ahalinin muhaceretinde bu muhacirlerin bir kısmı buraya yerleştiler ve o zamandanberi bu köy genişlemiş ve büyümüştür.

Burasile Kefeliköy arasındaki dağın yamacında; biraz evvel gördüğümüz bir kaya var. O da işte Kireçburnunun efsanesi.. Bu kaya «sadık kaya» olarak gösteriliyor. Bizanslı Diyonisyusun rivayetine göre bir zaman iki gemici buraya gelmiş ve paralarını bu kayaya koymuşlar.

Sonra bunlardan biri arkadaşından habersiz bu kayanın başına gelerek bütün paralarını almak istemiş fakat açılan kayaya yalnız kendi payını vermiş. Öteki nin hissesini saklamış.

Bir banka muhasebesi kadar dürüst olan ve hesap bilen bu kayasile çınarları, çeşmeleri, ayazmaları, havasının güzelliği ile şüphesiz ki Kireçburnu Boğazın her tarafından geri kalan bir köy değil..

★

Kahveciye kahvelerimizi içerde hazır -

Suat Derviş

Hayatta Gördüklerimiz

Ekmek ve pasta

Vakit gece yarısı... Suad Dervişle Beyoğlundayız. Matbaadan geliyoruz. Büyük bir apartmanın duvarının köşesine büzülmüş küçük bir gölge gördüm..

Başını çıplak dizlerinin arasına koymuş uyuyan bir çocuk. Yüzünü kendime doğru kaldırdım; yarı uyanmış iki büyük siyah göz gözlerime baktı.

— Çocuğum burada ne uyuyorsun? Titreyen küçük omuzlarını örtmek ister gibi kollarını göğsünde kavuşturdu;

— Ben çok geceler burada uyurum. — Senin evin yok mu? — Var.

— Peki neye gitmiyorsun? — Bu gece para kazanamadım. Anem döver sonra.

— Baban yok mu? — Öldü.

Gecenin serinliğinde küçüğün üşümesi gittikçe artıyordu. Elinden tuttum. — Gel seninle biraz konuşalım.

Suat Derviş: — Buna, dedi. Bir çay içirelim de ısınsın.

İlk rastladığımız pastacıya girdik.

Suat Derviş bir anne şefkatiyle pastasını kesti. Fakat o, tabaktaki başka pastaya uzandı, ve çayına batırmak istedi.

— Batırılmaz çocuğum bak bu kesileni ye.

Mütehayyir, sordu: — Niçin? Ben ekmeği her zaman suya batırırım. Eğer ateş bulursak anem çay pişirir, onda ısıtırım.

— Ama o ekmek yavrum, — Peki bu nedir, bu da süslü ekmek değil mi?..

Muazzez FAİK

Aksarayda ev basan ikinci haydut ta ele geçti

Necati yakalandıktan sonra resmini almak ve kendisini görmek üzere beklenen gazeteciler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

si karşısındaki nişanlı Müzeyyenin evine gitmiş ve kendisinin İstanbul'dan kaçmak mecburiyetinde olduğu nu söyleyerek beraber gelmek isteyip istemediğini Müzeyyene sormuştur.

16 yaşında bir çocuk olan Müzeyyen bu maceranın sonunun kendisine neye malolacağını düşünmeden çlgün bir sevgi ile sevdiği nişanlısının bu teklifini kabul etmiş ve o gece evden kendisine lüzumlu bazı eşya aldıktan sonra Necatiyle birlikte evden çıkmıştır.

Necati ev kirahıor

Necati İstanbul'dan bir an evvel kaçmak için her çareye baş vurmağa başlamıştır. Nezir isminde bir akrabası vasıtasıyla yaptırdığı tahkikatta kendisinin İstanbul'dan çıkamayacağına kanaat getiren Necati bir müddet bir yerde saklanmak fikrini ve plânlarına daha uygun bularak, gene Nişançada Müzeyyenin evinin arka tarafında üç beş ev aşırı Hatice namında bir kadının evinin bir odasını kiralamış ve orada Müzeyyenle beraber saklanmış tır. Necati zabitanın kendisini bu kadar aramayacağını zannetmiştir.

Fakat polis de tabii boş durmamış ve geceli gündüzlü bir faaliyet neticesinde bu kurnaz ve cür'etkâr hırsızın izini keşfetmeğe muvaffak olmuştur.

Dün, ikinci şube müdürü Necati, birinci şube müdürü Kamuran, ikinci şube 2 inci kısım merkez memuru Tevfik, üçüncü kısım merkez memuru Cevat, üçüncü komiser Saim Nişançadaki Hatice'nin evine gitmişlerdir. Evi abluka eden polis âmir ve memurları Necatiyi bir odanın penceresinde gördükleri halde Necati kendilerini görmemiştir.

Necati kaçmaya çalışıyor

Memurlar kapıyı çalıp içeri girer girmez, doğru Necatinin bulunduğu o-

İtalyada verilen kararlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tatbik eden devletlere karşı zecri tedbirler tatbikini teşdit için alınan yeni tedbirlerin hedefi hoşnutsuzluğu göstererek alâkadar devletler üzerinde aksülâmel yapmak, zecri tedbirleri tatbik eden devletleri Milletler Cemiyetinin haziran toplantısında, zecri tedbirleri ilğaya hazırlamaktır. Bu manevranın muvaffak olması güpheli görünüyör. İtalyanın Harp Bütçesi için

Ayrılan Tahsisat

Roma, 20 (A.A.) — Resmî gazete harbiye ve müstemlekât nezaretleri için iki milyar kırk beş milyon tahsisat kabul edilmiş olduğunu ve İtalyanın zecri tedbirlere karşı vücuda getirmiş olduğu mukavemet cephesini daimi surette muhafaza edeceğini yazmaktadır.

Müstemlekât nazırlığına 700, harbiye nazırlığına 800, hava nazırlığına 400, bahriye nazırlığına 200 milyon tahsisat verilmiş ve henüz doğu Afrikasında bulunan askerlerin aileleri için de 45 milyon tahsisat kabul edilmiştir.

PEHLİVAN GÜREŞİ

Çanakkale Şefkat Yuvasından:

Çanakkalede 24 Mayıs'ta büyük pehlivan güreşi yapılacaktır. Başa 60, başaltına 30 lira konulmuştur. Ünlü pehlivanlarımızın iştirakini dileriz. (2767)

Yarınki harp Ren'de değil, Akdenizde olacak!

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

ki Akdeniz meselesi ve İngilterenin bu sulardaki deniz kuvvetlerinin istikbali oldu. Biz ötedenberi, Avusturya imparatorluğunun yıkılmasından vücut bulan, büyüyen, yahut küçülen devletlerin istikbal meselesinin İngiltereyi fazla alâkadar etmediğini, bunların kendi aralarında, Fransa veya İtalyanın askerî müdafaasına lüzüm göstermeden anlaşmaları, İngilterenin bu çeşit kavgalara girişmemesi lüzüm geldiğini söylüyoruz.

İngiltere bir Avrupa devleti olduğu kadar bir Asya devleti ve bir Afrika devletidir. Bu itibarla Avrupanın cenubu garbinde vukubulacak tahavvüllere lâkayd kalabilir, fakat Asya veya Afrikadaki vaziyeti üzerinde tesir edecek tahavvüllere lâkayd kalmasına imkân yoktur. Hele bu tahavvüller, İngilterenin deniz kuvvetleri üzerinde tesir edecek istidatta ise, lâkayd kalmak ihtimali ortadan büsbütün kalkar. Milletler Cemiyetinin Habeşistanda uğradığı muvaffakiyetsizlik bu yeni meseleleri ön safa getirmiş bulunuyor.

Garpta emniyet meselesine, hiç olmazsa yirmi beş yıl için, halledilmiş nazariye bakmak, artık mümkündür. Fakat İngiltere ile İtalya arasındaki münasebetlerden doğan meseleler halledilmediği takdirde gelecek harbin mevzuunu teşkil edecek mahiyettedir. Sonra bu meseleler, Almanyanın şarkî Avrupada ne yapacağı ile de son derece alâkadardır.

İtalyanın Habeşistanda kazandığı muvaffakiyetler İngilterenin Şarktaki bütün vaziyetini tehdit ediyor. Sudan ve Mısır ihya için Tana gölünün sularını çevirmek meselesi, bu tehditten doğan tehlikelerin en zayıfıdır.

Daha mühim bir tehlike, İtalyanların Habeşlilerden siyah bir ordu teşkil etmek için işe yarayacak malzemeyi bulmalarıdır. Fakat en mühim tehlike İtalyan hava kuvvetlerinin Akdenizdeki İngiliz üslerini tehdit etmeleridir. Deniz üzerinde hareket eden zırhlıların tayyare bombalarından ne derece müteessir oldukları bugün tetkik ediliyor. Fakat, henüz bu yolda esaslı bir kanaat elde edilememiştir.

Bu mesele İtalyanın tayyareleri derecesinde tayyare yapmaktaki halolunmaz.

«Akdenizin coğrafyası, bu meseleyi çetinelendirmektedir. Çünkü Akdenizin garp kısmı ile şark kısmı arasında yüz mil genişliğinde bir boğaz vardır. İtalyan üsleri ve bütün kuvvetleri bu boğaza çok yakın olduğu halde İngiliz kuvvetleri ana vatanın çok uzak ve bütün İngiliz kuvvetlerinin ancak bir cüz'üdür.

Bundan başka İtalyanın Emperyalistik ihtiraslarının büyüklüğünü anlamamak doğru değildir. Gerçi Habeşistan İtalyanları bir müddet meşgul edecektir, fakat İtalya ile İngiltere arasındaki husumet devam ettiği takdirde İtalya ne Habeşistan ile, ne de başka bir şeyle kanaat edemez. Sonra bugünkü harp 1914 harbi gibi değildir. O zaman kitaba göre harbediliyordu. Bugün kitap falan kalmadı.

Fakat bütün bu tehlikeler bugün ancak bilkuve mevcuttur. Tahakkuk etmiş tehlikeler değildir. Ancak İngiltere bütün bu tehlikelerin mevcut olduğunu tanımak mecburiyetindedir. İngilterenin yeniden silâhlanması bu yüzden.

Habeş hâdisesinin verdiği ders, Milletler Cemiyetinin ancak azası tarafından göze alınacak fedakârlıklar nisbetinde iş görülebileceğidir.

Almanyanın cenubu şarkî Avrupada son emeli, eski müttefiki olan Avusturya - Macaristana yeni bir şekil vermek, nüfuzunu genişleterek şarka giden köprülere hâkim olmak ve eski rüyalarını tahakkuk ettirerek Hamburgtan Bağdada kadar hegemoni sahibi olmasa onun Sırbistan yolunu tutmasına ve Akdenize sarkmasına ihtiyacı yoktur. Akdeniz veya Adiryatikten uzak kalarak Romanya tarihi ile Odesaya ve Karadenize varabilir. O halde İtalya ile Almanya arasında tehlikeli bir ittifak için zarurî olan malzeme mevcuttur.

Acaba hava kuvvetlerinin Akdenizi kapalı bir deniz haline getirmesi ve İngiliz donanmasını bu denizin iki medhalini tıkanan birer mantar vaziyetine düşürmesi mümkün mü?

Mümkünse şarkın âtisi, deniz kuvvetlerinin tesir etmediği bir takım ordu hareketlerine bağlı olmaz mı?

Habeşlileri yenmek ve İngilterenin sulh gayelerini mağlûp etmek için İtalyanın yaptığı münakaaleler karşısında İngiliz donanmasının aldığı menfi vaziyet bu suali sorduruyor.

Son Postanın Tefrikası:

46

Yazan: Osman Cemal

O akşam meyhanede içki ile birlikte bir çok tuzlu mezeler yemiş olan Hasanın içi yandı:

— Kuzum Zehra abla, sana zahmet amma, şu kuyudaki aşlama suyu bir daha çıkarsan da kana kana ben bir daha içsem!

Zehra zifiri karanlıkta diz boyundaki balıbbabalar arasından kuyuya doğru giderken birden bağıarak geriye fırladı:

— Aaaay... Aaaay... Kışt, kışt!...

— Ne var Zehra, ne var?

Zehra soluk soluğa çardağa geldi:

— Galiba yıldı!

— Yapma!

— Az kalsın, bacağıma sarlıyordun.

Kâfirlerin tam azgın zamanı!

— Öyle ise ben vaz geçtim aşlama sudan, haydi içeriye girelim, ben küpten bir su içip artık eve yollanayım! Kalktılar, Zehra çardakta asılı feneri eline aldı; ışığı otların arasına doğru uzatarak evin avlusuna yürüdü ve onlar tam bahçenin eşliğinden içeriye birer adım atıp ta bahçe kapısını sürmeler, sürmelemez, üst kattan bir şangırtıdu koptu:

— Ne oluyor?

— Hareket oluyor!!

İkinci bir şangırtı daha...

— Ayol bu hareket filân değil, birisi camları indiriyor.

Yukarıdan Aygır Fatmanın gürültülü sesi:

— Zehra sokağa fırla çabuk, sokaktan bahçe üstündeki camları indiriyorlar!

Zehra sokak kapısından yıldırım gibi sokağa fırladı. Hasan ne yapacağını şaşırmişti. Bir kaç saniye sonra gecelik halile Fatma merdivenlerden atladı, Hasana:

— Sen buradan bir yere ayrılm!

Deyip hemen duvardaki yeldirme, başörtüsü ile bir kenarda dayalı kalın sopayı kaptı, kızının peşinden koştu. Hasan, şimdi çok fenalaştı. Gecenin bu vaktinde bir evin camlarını taşlamak ne demekti?

O ev ki ana kız iki dul kadının evi idi ve kendisi şimdi, bir iki ay sonra damat olarak temelli geleceği bu evde misafirdi. Bu ne rezalet, bu ne kepa-zelik, bu ne alçaklık! Şimdi hep pencerelere üşüşmüş olan elâlem buna ne diyecekti? Hele kendi anası bunu du-yarsa buna ne mana verecekti? Acaba bu alçaklığı, bu namussuzluğu yapararak pişmiş aşu soğuk su katmak isteyenler kimlerdi? Zavallı delikanlı sokak kapısında bunları düşünürken gözünün önünden Arap Zeyneller, Topuz Süleymanlar, Çapraz Salâhaddinler birer birer geçit resmi yapıyordu. Fakat Hasanın bu meraklı, heyecanlı olduğu kadar azaplı hali çok sürmedi.

Evin arka taraflarından ve derinlerden acı acı, boğuk boğuk bir feryattır koptu:

— Ölüyorum!.. Can kurtaran yok mu!.. İmdat!.. İmdat!..

Derinlerden gelen bu acı acı, boğuk boğuk feryat çapraz Selâhaddinidi. Ana kız tecavüzçülerden ikisini kaçırmışlar, fakat birini mahallenin sınırında ve en tenha bir yerinde yakalamışlardı. Aygır Fatma elindeki kalın sopayı Selâhaddinin neresi rast elirse orasına Allah yarattı demeden olanca kuvvetle indiriyor, Zehra:

— Yeter anne, vurma artık, geber-teceksin!

Dedikçe:

— Gebersin keratanın evladı!

Diye daha fazla yıpratıyordu. Bir aralık nasıl oldu, Zehra farkında olmadan anasının:

— Ah vuruldum Zehra!

Dediğini duydu. Selâhaddin, can havile çıkardığı sustalsını Fatmanın diz kapağına şiddetle saplamıştı. Vuruldum Zehra sözünü duyan Zehra, hemen fırsattan istifade ederek kaçmağa yeltenen Selâhaddinın ensesinden

yapıştı, fakat yapışması beraber:

— Aaaah... Anacağım!...

Diye olduğu yere yığılması da bir oldu, çünkü o da vurulmuştu. Hem de ta kalbinden!

★

Hasana artık dünya zindan olmuştu. Zehranın bu ansızın ölümü bütün felâketlerin üzerine yaman bir tüy dikmişti.

Ertesi gün Zehranın cenazesi evden kalkarken sol diz kapağı sargılar içinde yaralı ana, başını dayadığı alt kat pencereden:

— Zehra, Zehra, kıymetli ananı, sevgili Hasanını, sarı papanı bıraktın da nereye gidiyorsun?

Diye hazin hazin ağlıyordu. Fakat, bağırıyor, haykırmıyor, ortalığı velleveye vermiyordu. Hasan pek bitkin di.

Cenazeyi, arkadaşı Hilmi ile netameli Bahrinin kollarında kâh tıkanıklıklar, kâh hıçkırıklar içinde takip ediyordu. Medihanın amcası ara sıra yanlarına gelip Hasana limon, kolonya, eter koklatıyordu.

Hasana birlikte Hasanın anası, babası, Medihanın amcası o geceyi Fatma hanımın yanında geçirdiler.

(Arkası var)

Bir Doktorun Günlük Notlarından

perşembe

(*)

Bir dimağ Trombozi vak'ası

Altmış sekiz yaşında bir kadının muayenesi için davet edildim.

Dili tutulmuş.

Sağ taraf el, ayağı da uyuşmağa başlamış. Gündüz yediği fazla yemeklerden sonra gelen bir baş dönmesi ve çarpıntı, göğüs tıkanıklığıyla bu hastalığın meydana geldiğini dolayan diliyle anlatmağa çalışan hastayı teskin ederek muayenemi yaptım.

Sol Kilyede, ana damarında Aorta kifayetsizlik, tansiyon 23 - 10 di. Damardan kopan bir parçanın dimağ şiryanına geçerek idrarı tıkama suretile bir felç meydana getirdiğini tesbit ettim. Ve derhal:

Kan aldım.

Başını yastıklarla yukarıya kaldırarak yatırdım.

Müessir ilaçlar verdim.

Süt perhizi yaptım.

4 günde dili açıldı. Üç ayda el ve ayak hareketleri başladı.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıtırtıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanımızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Bir polisimiz otomobil kazasında öldü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Mektebin eczanesinde ilk tedavisi yapılan zavallı polis memuru kaldırdığı Beyoğlu Zükkür hastanesinde akşam saat altıda ölmüştür.

Şoför Hasan yakalanmıştır. Kaza hakkında tahkikat yapılmaktadır. Kazaya şahit olanların söylediklerine göre polis Nâşih deniz kenarında tetkikat esnasında arkasına bakmayarak geri geri giderken otomobilin çamurluğuna çarpmış ve yere yuvarlanarak yaralanmıştır.

Hastanede nezfi dimağiden öldüğü bildirilmiştir.

ADEMİ İKTİDAR

HORMOBİN

İHTİYARLIĞI YOK.EDER

Tafsilât: Galata P. K. 1255 Hormobin

Londra zabıtasına karşı 6 muharrir: 3

Yıkılan Put

Son Postanın tefriki : 27

Yazan: Ronald Knox

İngilterenin en tanınmış altı zabıta romancısı Margery Allington, Anthony Berkeley, Freeman Vills Grofts, Father Ronald Knox, Dorothy Sayers, Russell Thorndike kahramanları meşgul altı zabıta romanı yazıyor ve katillerin keşfini İngilterenin en maruf zabıta müfettişi «George Cornish» e bırakıyorlar. Bunlardan Freeman Vills Grofts ile Dorothy Sayers'in eserlerini okudunuz. Polis müfettişi de fikrini anlattı. Şimdi üçüncü muharrir Ronald Knox'un eseri başlamıştır. Bu eser bitince gene polis müfettişinin katili nasıl tayin ettiğini kendi ağzından dinleyeceksiniz.

General Almeda bu vazifeyi yaptık-
tan sonra evine döndü.

Düşünmek ihtiyacında idi. Fakat çok
geçmeden polis müdürü Vaynbergin
gelerek generali görmek istediğini bil-
dirdi ve derhal kabul olundu.

General sordu:

— Yeni bir şey var mı?

— Var general!

— Nedir?

— Bizim bütün tahkikatımız İlham
Kaynağını, yabancı bir elin öldürmedi-
ğini gösteriyor.

— Açık söyleyin!

— Yani, bu suikast konağın içinde
hazırlanmış ve tatbik olunmuştur.

— Bu vaziyet karşısında ne yapma-
yı düşünüyorsunuz?

— Yüzbaşı Varkosla bütün muha-
fizları tevkif etmek ve bunları isticvap
etmek.

— Fakat bunların hepsi İlham Kay-
nağının adamlarıydı. Kendisi hayatını
bunlara tevdi etmişti. Çünkü bunlara
emniyet ediyordu.

— Doğru, fakat emniyet ve itimatı
suiistimal edilmiş ve kendisi emniyet
edilmemesi lazım gelen adamlara em-
niyet etmek yüzünden bu akıbete uğ-
ramıştır.

— Fakat bu sırada yüzbaşı Varko-
sun tevkifi, çok fena bir tesir yapar.
Belki de bir karışıklığa sebebiyet verir.
Varkosun fırkadaki nüfuzunu biliyor-
sun. Sonra orduda kendisine bağlı olan
zabıtlar çoktur. Onun için tedbirli dav-
ranmak lazımdır.

— Çok doğru söylüyorsunuz, gene-
ral! Fakat benim kanaatim, İlham Kay-
nağının ortadan kalkması yüzbaşı Var-
kosun hazırladığı bir suikast neticesidir.

— Olabilir. Fakat adım adım hare-
ket etmek icap ediyor. Siz, biraz yavaş
davranın. Ben de tedbir alayım ve ya-
pacağınız tevkifatın bir hâdise çıkar-
mamasını temin edeyim. Siz de yüz-
başı Varkos ile adamlarını tarassut e-
din. Ve kaçmalarına mâni olun. Arada
ben Varkosu da götür ve ağzını ara-
rım.

— Başüstüne general.

General Almeda, Varkosun tehlikeli
bir adam olduğuna kanıdı. Fakat onun
İlham Kaynağını öldürmesi için kuv-
vetli bir sebep, bir saik bulunması lâ-
zımdı. Her şeyden evvel bunu anla-
mak, ikisi arasındaki münasebetlerin
iç yüzünü tahkik etmek gerekti. On-
dan sonra ele geçecek ipucu sayesinde
müsbet bir neticeye varılır ve alınacak
tedbirler, vakit geçirmeden alınırdı.
Fakat İlham Kaynağının en çok itimat
ettiği adam birdenbire tevkif edilecek
olursa, hâdisenin tesiri çok fena olur-
du.

General Almeda bütün bunları po-
lis müdürüne tatlı tatlı anlattı ve bu iz-
üzerinde yürümesi için talimat verdi.

Polis müdürü de generalin talimatını
son derece makul görerek Varkosun
iç yüzünü keşfetmek üzere çalışmaya
başladı.

General, gününün gerisini siyasi a-
damları kabul etmek, yeni devlet ri-
calını seçmekle geçirdi.

Efkârı umumiye, bir kaç gün bu

hâdiselerle oyalandı. İş başına kimlerin
geldiği, iş başından kimlerin gittiği de-
dikoduları halkı meşgul ediyor ve her-
kes İlham Kaynağını ve İlham kayna-
ğının esrarengiz ölümünü unutmuş
gibi görünüyordu.

Fakat ötedenberi fırka hayatının,
fırka mücadelelerinin fıkır fıkır kayna-
dığı bir memleketti. Uslu durmak,
emniyeti sağlamak, huzur içinde
yaşamak, sâkin bir hava içinde çalı-
mak, bu memleket siyasilerinin kârı
değildi. Herkesi hoşnut eden bu şera-
it bunları rahatsız ediyordu. Er geç
bir hâdise bahane edilecek ve yeni bir
hareket hazırlanacak, yahut hüküme-
tin biraz gevşek davranması gözetle-
necek ve bir darbe hükümete teşeb-
büs edilecekti. Buna imkân vermeye
için hükümetin daima uyanık, daima
kuvvetli, hattâ daima sert davranma-
sı gerekiyordu.

General Almeda memleketin hu-
yunu iyi bildiği için, plân dairesinde ha-
reket edecek, İlham Kaynağı sayılan
Gamba'nın esrarengiz katlini kendi le-
hinde istismar edecek ve bu hâdise ü-
zerinde yapılan tahkikatı, kendi mak-
satları ve gayeleri lehinde istismar et-
meyi ihmal etmeyecekti.

Bir kere yüzbaşı Varkos'u doğru-
dan doğruya isticvap etmek lâzımdı ve
bu işi ancak kendisi başarabilirdi.

Yüzbaşısı geceleyin çağırıldı ve o-
nun hakkından son derece lütfukâr
davrandı:

(Arkası var)

Hiç bir erkek yüzü bana
tevccüh etmiyor. Diğer genç
kızların baloya ve izmeğe
çağrıldıklarını, hattâ izdivaca
bile talip çıktığını görünce â-
deta gıpta ediyorum. Fakat
hiç biri bana bakmıyordu, se-
bebini de biliyorum... Çirkin
bir tenim vardı. Cildim siyah
noktalarla ve açık mesameler-
le dolu idi. Tevessül ettiğim
bütün tedbirlerin hiç biri fay-
da vermiyordu. Fakat, bir
kimyagerin tavsiye ettiği yağ-
sız beyaz Tokalon kremi te-
rübeye ettim. Bir kaç gün sonra,
cildim daha beyaz ve daha
nermin bir hal keshetti. Bir
hafta nihayetinde bütün siyah
noktalar ve açık mesameler
tamamen zail oldu. Cildim be-
yazlandı, ve yumuşadı. Artık
kışkanç değilim. Şimdi tesadüf
ettiğim bütün erkekler bana
güller yüz gösteriyorlar. Beyaz
renkteki Tokalon kremine
sıze krema ve musafıfa zey-
tin yağı mevcut olup bunlar
mesamelere nüfuz ve sabun
ve suyun izale edemediği gay-
risaf maddeleri tamamen gi-
derirler. Aynı zamanda cildi
besleyen ve gençleştirilen kay-
metli unsurlar da vardır Her
kadın hattâ yaşlı bile olsa az
zaman zarfında genç kızların
bile gıpta edeceği açık, taze
ve cazip bir cilde malik ola-
bilir.

Niçin? Nasıl?

Ayna kırılmasını niçin
meş'um addederiz?

Bugün medenî memleketlerin ço-
ğunda göze çarpan hurafelerin ve batıl
itikatların başında, «kırık ayna»
hurafesi gelir. Bu hurafeye göre bir
aynayı kırmak ölüme sebebiyet verir,
yahut yedi yıl süren talisizliklere yol
açar.

Eskidenberi aynalara bakıp taliden
bahsetmek, kayıptan haber vermek
âdettir. Eski Yunanistandaki falcıların
çoğu böyle yaparlardı. Bugün de bun-
ların izlerine tesadüf edilmektedir.

Eski insanlar, ilâhların iradelerini
aynaların içinde gördüklerine inandık-
ları için aynaları kırmayı meş'um bir
hareket sayar; ve kendilerini batıl iti-
katlara kaptıranlar, bunun bir ölüm
haberini ihtar ettiğini söylerlerdi. Bu-
gün de modern bir çok insanın bu
batıl itikada inandıkları göze çarpmak-
tadır.

Napolyon, İtalyada muharebe etti-
ği sıralarda bir gün Jozefinin resmini
taşıyan bir aynayı düşürüp kırması ve
kansının muhakkak öldüğüne inana-
rak hayatta olduğuna dair haber alma-
dan rahat etmemiştir.

Ayna kırmanın yedi yıl süren tali-
sizlik getirdiğine dair olan itikat Ro-
mahlar arasında birinci sıradan itiba-
ren hüküm sürdü. Bunlara göre insa-
nın sıhhati her yedi yılda bir değişiklik
geçirirdi. Ayna sıbbati aksettirdiği için
ayna kırmak yedi yıl sürecek hastalığa
delâlet ederdi.

Rüzgârı kıran şemsiyeler

Şemsiyenin güneşe ve yağmura kar-
şı geldiği gibi rüzgârı kırmaya da düşü-
nülmesi ve buna göre bir şemsiye yapı-
lır. Şemsiyelerin kenarlarında şeffaf
bir çerçeve vardır. Şemsiye açıldığı za-
man bu çerçeve de açılıyor ve kapan-
dığı zaman şemsiyenin içine kıvrılı-
yor.

Kayıp: — Almakta olduğum tekaüd
maasına ait tatbik mühürümü kaybettim.
Yenisini yaptıracağımdan hükmü yoktur.
(631)

Bahriye yüzbaşılığandan müteakıt
Mustafa Meriç

Hikâye

Veliâhdım Kuzeni

Yazan: Pierre Mille

Çeviren: Nurullah Ataç

Fici adalarından Vanua - Levu'da hin-
distan cevizi yağı işi ile uğraşan Abraham
Goldson, tâ yukarı kattaki balkondan:
It's Whisky time!

Onun için günün hangi saati «whisky»
vakti değildir ki? Ama iyi çocuktur.

Aşağı katta, deponun önünde, sırtüstü
çevrilmiş koca bir kaplumbağa, gördüğü
bu ağır muameleye kendine göre isyan e-
dip duruyordu. İhtiyar, çirkin bir kaplum-
bağa; elleri ciizzamlı, gagası egzemah bir
hayvan. Onu pişirtip yemek için üzerine
de para verseler zannedirim pek razı ol-
mazdım. Bunu Abraham'a da söyledim.

— Ben de yemem dedi; ama onu, bu-
rannın zeisi Ratu - ni Vula getirip hediye
etti... Sonra benden tabancası için biraz
barutla kurşun, bir kaç zoka bir bıçak, bir
sişe «ağrı - yiye», yani aspirin istedi...
Oğlu gömleğini çalmış, bir de gömlek al-
dı.

— E sonra?

— İsteddiğim verdim, gitti. Onunla iyi
geçinmezsem burada yarım kilo ceviz bile
bulamam. Hepsini Chucheval'a kaptırı-
m. O Chucheval domuzu Fransız bile de-
ğil, Nusne'li bir melezmiz. Ama o herifin
de bir kere sırtını yere getirdim!... Siz be-
nim Vahine'mi, Tafuni'yi gördünüz mü?
Hiç de çirkin kız değildir, değil mi? Onu
Chucheval istemiş. Tafuni, Ratu - ni -
Vula'nın kızdır. Onu ben aldım.

«Burah Maoniler, Yeni - Kaledonyalı
Kanaklar pek sevmeyiz. Chucheval da,
anası tarafından Kanak'tır. Ama Ratu'ya:
«Benim babam mı?» demiş. Benim
babam Fransa'da bütün candarmaların başı,
ağası, Cumhur reisinin öz damadadır.
Sol gözünü şöyle bir kırptı mı, bütün Fran-
sızlar gidip ona yerelması toplardı!

«Bu sözlerin Ratu - ni Vula budalası ü-
zerinde ne tesir bırakacağımlı anlarsınız.
Ama ben de aşağı kalmadım; söz arasın-
da şöyle bir söyleyiverdim:

«Ah! dedim, ben de bir ağzımdaki
baklayı çıkarmak istesem! Ama erkek de-
diğin kendi değeri ile öğünür. Ben de
Buys - and - Cockroaches - Valley pren-
siyim ve İngiliz veliâhdımın teyzesinin o-
ğluyum.

«Ratu - ni - Vula boğazından boğuk bir
ses çıkardı; az kaldı küçük dilini yutuyor-
du. Tasavvur edemezsiniz ne hale gelmiş-
ti. O sıralarda veliâht, İngiliz müstemle-
lerini geziyordu. Gerçi Fici adalarına gel-
memiştir ama herkes ondan bahsediyordu.
Ben, hiç istifimi bozmadan devam ettim:

«Evet, veliâht iyi arkadaşımıdır. Her
cumartesi akşamı, haftalığımızı aldık mı,
doğru giderdik keyif çatmağa... Ama o-
nun haftalığı benimkinden dolgundu; ne
yaparsın, kiral oğlu!

«Ratu:

«Elbette! elbette! dedi.

«Ama baktım, bunu pek yüksek bul-
muş, pek inanmamıştı. Şüphe ediyordu.
İşi kurcalayıp anlamak istedi. Bunun için
de harikulâde bir kurnazlık düşündü. Bir
sabah bana Illustrated London News'in
bir nüshasını getirdi, içinde bütün hane-
dânın resimleri vardı. Ratu - ni - Vula isim-
leri kara boya ile birer birer silmiş. Bana:

«Veliâht teyzenin oğlu ise elbette
tanırsın, dedi; göster bakayım hangisi?

«Güzel kurnazlık, değil mi? Kralın da,
kraliçenin de, bütün çocuklarının da re-
simlerini karanlıkta görmeye tanırım. He-
men parmağımı prens Edward'ın resmine
yaptırdım... Herif inandı ama yine bir
güphanesi vardı. İngiliz kralının oğlu ile a-
ram bu kadar iyi ise, Fici adalarında hin-
distan cevizi aramağa çıkmam ne oluyor-
du? Niçin onun yanında kalmamıştım? Belki
de para kaybetmişim; olur a! ama
veliâht ile böyle canciğer olduktan sonra on-
dan alabilirdim; hiç değilse ödünç verirdi..

Doğrusu Maonilerin bu buyuna diyecek yok-
tur: mallarını dosttan esigemezler. Veli-
âht bana cimrilik etti desem inandıramaz-
dım. Ama hemen aklıma bir masal geldi:

«— Ne yapayım? dedim; ikimiz de bir
kıza tutulmuştu!

«Ratu - ni - Vula keder etti.

«— İkiniz de bir kıza mı tutulduunuz?

dedi.
«Gerçekten üzülmüştü. Fici adalarında
aşk işi sakaya gelmez. Ratu kendi mem-
leketelemlerini âdetlerini düşünüyor, böyle
bir meselede bir veliâhtla boy ölçülmiye-
ceğini anlıyordu.

«— Evet, dedim, Almanya imparatoru-
nun öz kızına gönül vermiştik... Kiral beni
çağırtı, bir bardak viski içirdi ama son-
ra da:

«— Neler de işittim? dedi. Oğlumun
hoşuna giden bir Vahine'ye korkmadan
gönül mü verdin? Yıkıl karışından bir da-
ha gözüm görmesin!... Ben de kalktım bu-
zalara geldim.

«Ratu - ni - Vula bana hak verdi.

«Sonra onun yardımı ile buradan do-
duğum kadar ceviz toplattım. Chucheval istedi-
ğimi yedi kat yerin dibine geçti. Görü-
yorsunuz ya! Ratu bana kızını da verdi.
Ama hayli tereddüt geçirdi. Bana:

«— Bilmem! dedi; sen, az kalmış Al-
man imparatorunun kızını hasırma alıyo-
rumsun... Benim kızını görür onu ku-
yuya gönderir, su çektirirsin.

«Güç belâ kandırdım.

«Kızı da pahalıya mal oldu. Hem böyle
ikide bir gelir, bir yığın hediye ister. Bir
veliâhtın teyzesi oğlu, istenilen hediye-
yemezlik edemez ya!...»

RADYO

Bu Akşamki Programı
İSTANBUL

18: Dans musikisi (plâk), 19: Haber-
ler, 19,15: Muhtelif plâklar, 19,30: Sıhhi
konferans: Dr. İbrahim Zati (İçtimai hastalıklar),
20: Halk musikisi: Sivahı Veyset ve İbrahim,
20,30: Stüdyo orkestrası, 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının
gazetelere mahsus havadis servisi verile-
cektir.

VARŞOVA

18,15: Viyana musikisi, 19,10: Org mu-
sikisi - muhtelif, 21: Konser nakli, 22:
Radyo piyesi, 22,35: Leh şarkıları, 23,15:
Kuartet konseri, 23,15: Dans plâklar.

BÜKREŞ

18,15: Stefanescu orkestrası, 20,10:
Şarkılar, 21,15 (1875 m.): Ateneadan nakil:
Senfonik konser; 21 (364 m.): Dans
musikisi, 22,45: Plâk, 23 (1875 m.): Plâk
konseri.

BUDAPEŞTE

19,50: Yaylı kuartet, 20,30: Musikili
piyes, 22,50: Haberler 23,10: Salon or-
kestrası, 24: Çingene musikisi.

MOSKOVA

18,30: Klâsik Sovyet kompozisyonları,
20: Grieg'in eserlerinden şarkılar, 21: Bi-
mikrofon operası, 22: Yabancı dillerle ne-
siyat.

PRAG

19,10: Skeç, 20,05: Askerî bando, 21:
Nedbal'in eserlerinden «Lehli Kam» adlı
operet, 23,20: Almanca haberler, 23,30:
Salon orkestrası ve salon dansları.

MÜNİH

19: Musikili ilkbahar konuşmaları,
19,20: Orkestra, 21: Serenatlar (Bariton
ve sopran sesleri), 23: Haberler, 23,30
Hans Bund orkestrası (Dans).

VİYANA

20,45: Şen musikili skeç, 21,45: Miza-
hi nesriyat, 22: Piyes «Mejta», 23: Ha-
berler, 23,20: Plâk, 24,45: Cazbant.

OLUM MANGASI

"Son Posta", nin tefrihası: 86

Yazan A. R.

Cemil bir an evvel Nâsır'la karşılaşmak için derin bir heyecan içinde idi

İrmağın kenarlarında açık kırmızı renkli ergavanlar, sarmaşıkların koyu neftikleriyle birleşiyor; sarı saburla rın, katır tırnaklarının çiğ renklerle karşılaşarak o yalçın kayalar arasında, birer renk mahşeri hissini veriyordu.

Kaleye, dar ve üç yerinden döne meçli bir köprüden geçiliyordu. İki tarafında en küçük bir duvar bile olmayan bu yüksek köprüünün dibinde sular köpürüyor; orası, korkunç bir girdap gibi görünüyordu.

Kafile kaleye yaklaşınca, her kayanın arkasından yarı çıplak bir Yamlı çıkıyor; elindeki tüfeği salıyarak:

— Sellim nâ aleyküm, yâ Abdülbâri! Ehlen ve sehlen!..

Diye bağıyordu.

O zaman Abdülbâri, katırının üzerinde daha azametli bir tavur alıyor; sağ elini onlara doğru sallıyarak:

— Ve aleyküm selââm, yâ veled!..

Diye mukabele ediyordu.

Köprüünün başına geldikleri zaman oradaki kayalıklar arasından da bir takım silâhlılar fırlamışlar; Abdülbâriyi selâmlamışlardı.

Abdülbâri, katırdan inmişti. Ve inerken de Cemil'e dönerek:

— Köprüyü katırla geçmek tehlikelidir. Siz de inin!..

Demmişti.

Cemil, katırdan inmiş, hayvanın yularını bir Yamlı'ya vermişti.

Ve sonra; önde, eteklerini savura savura giden Abdülbâriyi takip etmişti. Cemil, dar köprüye doğru ilerlerken, arkasından şu sözleri işitmekte idi:

— Abdülbârinin beraber getirdiği bir esir mi?

— Hayır.

— Bir rehine mi?..

— Hayır.

— O halde, kim?..

— Bir remmal imiş...

— Remmal, öyle mi?.. Öyle ise, bir kaç gün zarfında Nasır Mebhût'tan kim bilir ne kadar ihsan alarak avdet edecek!

Dik bir yokuşu tırmanarak kale kapısına gelmişlerdi. İki tarafında mazgalı burçlar bulunan kale kapısından girmişlerdi. Geniş bir kemerin altında, âdeta muntazam bir (kuvvei muntazıra) halinde on beş yirmi silâhlıdan mürekkep bir Yamlı müfreze kapıyı beklemekteydi... Bunlar, hep bir ağızdan Abdülbâriye selâm vermişlerdi.

Bu geniş kemerden büyücek bir meydana çıkılıyordu. Meydanda, haşarat sürüsüne benzeyen bir kalabalık görünüyordu. Dağılılardan ve Yamlılardan mürekkep olan bu adamların bir kısmı, öbek öbek oturmuşlar, kumar oynuyorlardı. Bir kısmı da birbirile itişiyorlardı. Bir çokları ise, geliş güzel yerlere uzanmışlar, derin birer uyku çekiyorlardı. Bazıları da güneşe karşı çömelmişler; bitleniyorlardı.

Bir kaç Habeş köle koşarak gelmiş; Abdülbâri ile Cemili istikbal etmişti. Abdülbâri, Cemili göstererek emir vermişti:

— Cemil efendi, hâs misafirimizdir. Kendisini alın; Meşrik kulesine götürün. İstirahat ettirin.

Köleler derhal Cemilin kollarına girmişler. Kalenin şarkındaki dört köşe bir kuleye götürmüşlerdi.

Dar ve üzeri demir kaplı bir kapıdan geçmişler; karanlık bir delhize girmişlerdi. Bu delhizin nihayetindeki ince bir mazgal deliğinden hafif aydınlık giriyor; orada bulunan iki oda kapısını güçlkle gösterebiliyordu.

Kölenin biri, önden koşarak bu kapılardan sağdakini açmış:

— Buyurunuz, yâ seydi!..

Demmişti. Cemil; ancak bir kaç mazgal deliği ile aydınlanan küçük bir odaya girmişti. Oda, oldukça iyi bir surette döşenmişti.

Cemil odaya girer girmez, köleler de başka bir telâş baş göstermişti.

İki köle, liğen ibrik getirmişti. Bir köle, elinde bir güllübdan ve bir peşkirle gelmişti.

Hatırlı misafirlerin ayaklarını kölelerin yıkaması âdetti. Cemil; böyle şeylerden hoşlanmamakla beraber, âdetlere karşı yabancılık göstermemek için kölelerin ayaklarını yıkamalarına müsaade etmişti... Elinde güllübdandan tutan köle, Cemilin ellerine, sağlarına ve bütün vücuduna çiçek suları serpmişti.

Cemil, yıkayıp temizlendikten sonra, oradaki ipeklî şiltenin üzerine uzanmıştı. Derhal iki köle yanına diz çökerek vücudunu ovmaya başlamışlardı.

Cemilin dudaklarında hazin bir tebessüm dolaşmıştı. Köleler, kahve ve nargile getirmek için dışarı çıktıkları zaman acı acı gülmüş:

— İzzet, ikram.. her şey yolunda... Fakat şimdi bana bu izzet ve ikramı yapanlar; biraz sonra kim bilir beni nasıl parçalıyacaklar?.. Ey, Nasır Mebhût!.. Artık, tamamiyle elimdesin. Artık seni, benim eimden hiç kimse kurtaramaz. Senin insafsızca parçaladığın zavallı Türk evlâtlarının intikamını aldiktan sonra; bir defa değil, on defa bile parçalanmaya hazırım.

Diye mırıldandı.

Aradan bir saat kadar geçmişti. İyi giyinmiş bir adam gelerek:

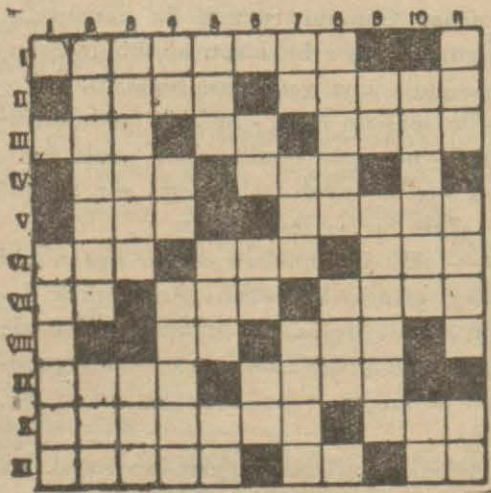
— Buyurun, yâ seydi!.. Abdülbâri, sizi yemeğe bekliyor.

Demmişti.

Cemil, bir an evvel Nasır Mebhût ile karşılaşmak için derin bir heyecan içinde idi. Hiç şüphesiz ki yemek yendikten sonra Abdülbâri onu Nasır Mebhût'a takdim edecekti.

(Arkası var)

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Dayak için kullanılan meşhur bir sopa. 2 — Boş, meşhur tulûatçı. 3 — Kandırmak, nota, lâtife. 4 — Yapmak, ağabeyin muhaffefi. 5 — Yasak, akırmaktan emri hazır. 6 — Yılan, alışkan, yaprak. 7 — İlacın türkçesi, ızdırıp, uyandırmak. 8 — Nota, yemek. 9 — Yaş, gösterme. 10 — Bir hırsızlığın reisiğini yapan, bütün. 11 — Köy çeşmesi, rabbit edati, nota.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Eşek. 2 — Üzerine düşmek, bir erkek ismi. 3 — Galibiyet, ilmin arkadaşı. 4 — Memleket, zaman, dört tekerlekli vesaiti nakliye. 5 — Nebat ipliği, kraliçe, sanatın türkçesi. 6 — Hayır manasına gelen iki aynı harften bir kelime, çocukların ağlayışı, mesai. 7 — Mağara, arının yaptığı, bir meyva. 8 — Hayatın eşi, başkasına zarar dokunacak şekilde yapmak. 9 — Sporcu nidası, ağırlık. 10 — Kanmak, kırmızı. 11 — Ödemek, kabullenmek, su.

Dükkân Bulmacasının Halli:

Soldan sağa:

1 — Yankesici. 2 — Alarga. 3 — Rafail, kına. 4 — İlkame, an, kan, valiz. 6 — Akbaba. 7 — Al, taban. 8 — Ler, o. 9 — Az, okullar. 10 — İptidai, at. 11 — Aza, aka.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Yank, âla. 2 — Alâka, leziz. 3 — Nafaka, pay. 4 — Kram, ki, ot. 5 — Ege, akin. 7 — Aba, laa. 8 — Kalabalık. 9 — İki. 10 — Nazan, re. 11 — Alan, o, tâ.

Spor

Güreş müsabakaları

Türkiye - Finlândiya güreş müsabakaları haftaya başlıyor

Mayısın 26 ve 28 inci geceleri ile 30 ve 31 inci günleri Taksim stadyumunda yapılacak Finlândiya - Türkiye güreş müsabakaları Türk Spor Kurumu olimpiyat komitesi tarafından idare edilecektir.

Müsabakaların intizam içinde geçmesi için stadyomda tertibat alınacaktır. Sahanın ortasına konacak ringin etrafı tel örgü ile çevrilerek, hususi yerler yapılacaktır. Güreş müsabakaları için davetiye verilmeyecektir.

Robert Kolej'in Atletizm Bayramı

Dün Kolejde mektebin senelik atletizm bayramı yapıldı. Memleketimizde yapılan atletizm müsabakalarının en caziplerinden biri olan bu müsabakalar büyük bir alâka ile takip edilmiştir:

Alınan neticeler şunlardır:

100 metre: Orhan, Münci, derece 11,3/5.

200 metre: Münci, Toni, derece 24,,1/10.

400 metre: Münci, Toni, derece: 54,1/5.

800 metre: Yekta, Simonidis, derece: 2,19,4/5.

1500 metre: Simonidis, Nigâr derece: 5,15.

Gülle: Şefik, Corciadis 11,03 metre.

Disk: Corciadis, Şefik 35,90 metrel

Cirid: Nigâr, Vecihi, 43,60 metre.

Yüksek: Corciadis, Behlül 1,60 metre.

Uzun: Saris, Kazdal 6,37 metre.

Üç adım: Saris, Goçef 13,47 metre.

İkinci Boks Maçları

İstanbul Boks hey'eti tarafından tertip edilen ikinci teşvik müsabakaları pazar günü Galatasaray klübü salonunda yapılacaktır.

Bütün boksörlerin iştirak edebilecekleri bu müsabakalar üçer ravunt, dört dakika olarak yapılacaktır. Müsabakalar sekiz siklet olarak icra edilecek, tartı müsabakalardan iki saat evvel olacaktır. Boks maçlarına aksam yedide başlanacaktır.

Hakemler Staj yapacaklar

İstanbul Atletizm Hey'eti tarafından açılan hakem kursuna devam eden hakem namzetleri yirmi üç ve yirmi dört mayısta Kolej sahasında yapılacak atletizm maçlarında staj yapacaklardır.

Atletizm hakem namzetleri bu müsabakalarda gösterecekleri ehliyete göre hakem lisansı alacaklardır.

Berline gidecek futbol takımları nasıl olacak?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İstanbul karşılaşmalarına İzmir, Ankara, İstanbul muhtelitleriyle bir Macar takımı iştirak edecektir. Bu takımın «Uy-pest» olması muhtemeldir. İzmir muhtelitinin haziran ayının ilk haftasında İstanbulda yapacağı karşılaşmalara şu kadro ile gitmesi muhtemeldir:

Cemil, Cemal, Ali, Hakkı, Zihni, Ziya, Adil, Sait, Vehab, Fuat, Hakkı...

Federasyonun çoktanberi kuvveden fi'le çıkarmak istediği Ankara - İstanbul - İzmir karşılaşması, bu vesile ile hazırlanmış olacaktır. Yapılan tétiklere göre İzmirden kuvvetli bir muhtelit çıkacağı anlaşılmaktadır. Bu takımın İstanbulda hepsinden önce ecnebi takıma karşı iyi bir derece alması, İzmir ve Türkiye futbolü bakımından bir şeref meselesi telâkki edildiği için İzmir oyuncularını çok çalışacaklardır.

Bu vesile ile İstanbul - İzmir futbol rekabetinin mevzuubahsedilmesi doğru görülmektedir. Easen karşılaşmaların mahiyeti, temsili olmadığı için, maksat İstanbul veya Ankarayı mağlûp etmek değil; iyi bir futbol maçı fırsatını hazırlamaktır.

İzmirin milli takım kadrosuna vereceği oyuncular arasında Vehab, Fuat, Sait, Adil ve Hakkı vardır. Sait ve Hakkı çok iyi vaziyettedirler. Vehab bir müddetten beri sahada az görüldüğü için kendi derecesi hakkında şimdiden bir şey söylenemez.

YUSUF İZZEDDİN

Öldü mü, öldürüldü mü?

Eski Osmanlı Veliâhtı katledilmiştir.

Yazan: Ziya Şakir

— 23 —

Bu sual, Vahdeddini günlerce bihuzur etmişti. Ve bütün o huzursuzluk arasında hususi bendegânile ayrı ayrı yaptığı müzakerelerden sonra:

— İttihatçıların yüzüne gülmek - ten.. ve onlarla pazarlığa girişmekten başka çare yok.

Kararını vermişti.

Fakat.. İttihatçılara, fikir değiştirmek kolay değildi. Hemen hepsi de, daha dün kendilerine kafa tutan şehzade Vahdeddin efendinin bugün önlere kuyruk çalkamaya başlamasını görür görmez:

— Hele, Kayserili [1] nin kardeşine bakın. Galiba bizi, pastırma ile avlamak istiyor.

demişlerdi.

Vahdeddin, - hakikaten - İttihatçıları avlayabilmek için şeytanî zekâsının bütün kudretini göstermişti. Ve onlar üzerinde az çok bir tesir hâsıl ettiğine kanaat getirmiş olacak ki; bir gün dahiliye nazırı Talât beye gizlice haber göndermiş; Beykoz sarayının bahçesinde, bir kır yemeği yemeye davet etmişti.

Talât bey, işi - bermütat - kalenderliğe vurmuş; bu davete icabet etmişti. Çengelköy köşkünün mutfağında büyük bir itina ile yaptırılmış olan naneli, baharlı patlıcan dolmasını yerken de, şehzade Vahdeddin efendinin söylediklerini bıyık altından gülerken dinlemişti.

Sözü, muhtelif kanallardan geçiren Vahdeddin efendi ile Talât bey arasında, nihayet şöyle bir muhavere geçmişti: [2]

Vahdeddin — Ecdadımızdan bazıları, cezbe ilâhî ile (velî) oldukları halde, bunlara (deli) diyenler de bulunuyor. Geçmiş zamanlar, ne ise.. fakat zaman, gittikçe inceliyor. Hükümdarlığın mevkii, günden güne nezaket kesbediyor... Şayet biradere bir (emri Hak) vaki olursa.. Yusuf İzzeddin efendinin saltanat makamına getirilmesine mecbur kalırsa, bilmem ki vaziyet nasıl olur?..

Vahdeddin efendi, kendince kurnazlık etmişti. (mecbur) kelimesini bililtil-

(1) Merhum Talât Paşa, kendini bildiği günden itibaren (Abdülhamid) e bu ismi vermişti: Git gide bu tabir, ittihatçılar arasında da taammüm etmişti. Abdülhamidin zekâ ve idareli hareketlerinden kinaye olsa gerek...

(2) Bu muhaverenin menbâını göstereceğiz.

zam kullanarak güya, Talât beyi gafil avlıyacak, ona, düşüncelerini söyletecek ve ihtimal ki vükelâ heyeti tarafından verilmiş olan gizli kararı söyletecekti... Talât bey, bunu anlamakta gecikmemiş, hiç tereddütsüz, şu cevabı vermişti:

— Zaten mecburuz. Şayet zati şahane bir amri hak vaki olursa, saltanat nöbeti Yusuf İzzeddin efendindedir.

— Evet. Kanunen ve nizamen öyle.. Fakat, şimdi hükümdarlar yalnız saraylarının köşelerinde saltanat sürmekle kalmıyor; bazen onlar da kendilerine düşen vazifeleri ifaya mecbur oluyor. Bir takım merasimlere iştirak ediyor. Halk ile temasa geliyor. E, mecnun bir hükümdardan sadır oluyorecek bir hareketle; hem kendisi, hem hükümeti ve hem de milleti müşkül vaziyette kalmaz mı?

— Hakkınız var amma.. Yusuf İzzeddin efendi, o halde değildir. Şimdiye kadar iştirak ettiği merasimin hiç birinde kendisini güllünc edecek bir hareket göstermemiştir.

— Vallahi bilmem?.. Tabii siz, vaziyetin dış yüzünü görüyorsunuz. Biz de, harem kadınlarının münasebetleri dolayısıyla, işin iç yüzünü biliyoruz... Bildiğimiz büyük bir hakikat varsa, efendi günden güne cinnete doğru yürüyor. Şayet birdenbire hükümdar olup da büsbütün kaçırırırise, diye; bize bir hayli endişe veriyor.

— Aman efendim; bu kadar ince düşünmeye ne lüzum var?.. Şayet efendi tahta çıkar da hastalığı artarsa, o zaman hal' ederiz.

— Hah.. ben de işte, bu noktaya temas etmek istiyorum... Tabii. Hiç şüphesiz ki, gerek şer'an, gerek nizamen ve gerek aklen hal' edilmesi lüzum gelir... Ancak şu var ki; o zaman bu mesele Avrupa efkân umumiyesi üzerinde çok garip ve fena bir tesir hüsule getirir.

— Niçin?..

— Niçin olacak?.. Kaçinci hal' bu?.. Sırasile üç padişah hal' edildi. Sultan Aziz.. sultan Murad.. sultan Hamid... Daha henüz bunların dedi - kodularını bile bitip tükenmedi. Şimdi bir padişahı daha hal' etmek...

— E, mecburiyet hâsıl olursa.

— İşte ben de, o mecburiyetin hâsıl olmamasını istiyorum... Hem bilir misiniz?.. Padişah hal' etmek millete daima uğursuzluk getirir.

(Arkası var)

İstanbul Belediyesi İlanları

	Sennlik muhammen kirası	Muvakkat teminat
Tepebaşında Meşrutiyet caddesinde 10 No. lu dükkân	120	9
" " " " 8 " "	180	13,50
Beyoğlunda Hüseyinağa mahallesinde Tarlabası sokağında 51 No. lu dükkân	128	9,60
Tahtakalede Rüstempaşa mahallesinde Balkapan sokağında 17 No. lu dükkân	144	10,70
Galata Karaköyde Karaköy caddesinde 5-6 No. lu dükkân	1500	112,50
Galatada Topçular caddesinde 1-2 No. lu dükkân	840	63
Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 194 No. lu dükkân	240	18
Çağaloğlunda Lala Hayrettin mahallesinde 5 No. lu Hacı Beşirağa medresesi	300	22,50
Çağaloğlunda Cezri Kasım mahallesinde Hadım Hasan paşa medresesinde 4 No. lu odası	24	1,80
Tepebaşında Meşrutiyet caddesinde 18 No. lu dükkân	360	27
Galatada Fermeveciler sokağında 15-165,, " "	300	22,50
" Karaköy caddesinde 6-8 " "	1080	81

Yukarıda semti senelik muhammen kirası ve muvakkat teminatı yazılı olan mahaller ayrı ayrı 937 veya 938-939 seneleri Mayıs sonunu kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri Levazım Müdürlüğünde görülür. Arttırmaya girmek isteyenler hizalarında gösterilen muvakkat teminat makbuz veya mektubıyla beraber 22/Mayıs/936 Cuma günü saat 15 de Daimî encümende bulunmalıdır. "B., "2470,"

5

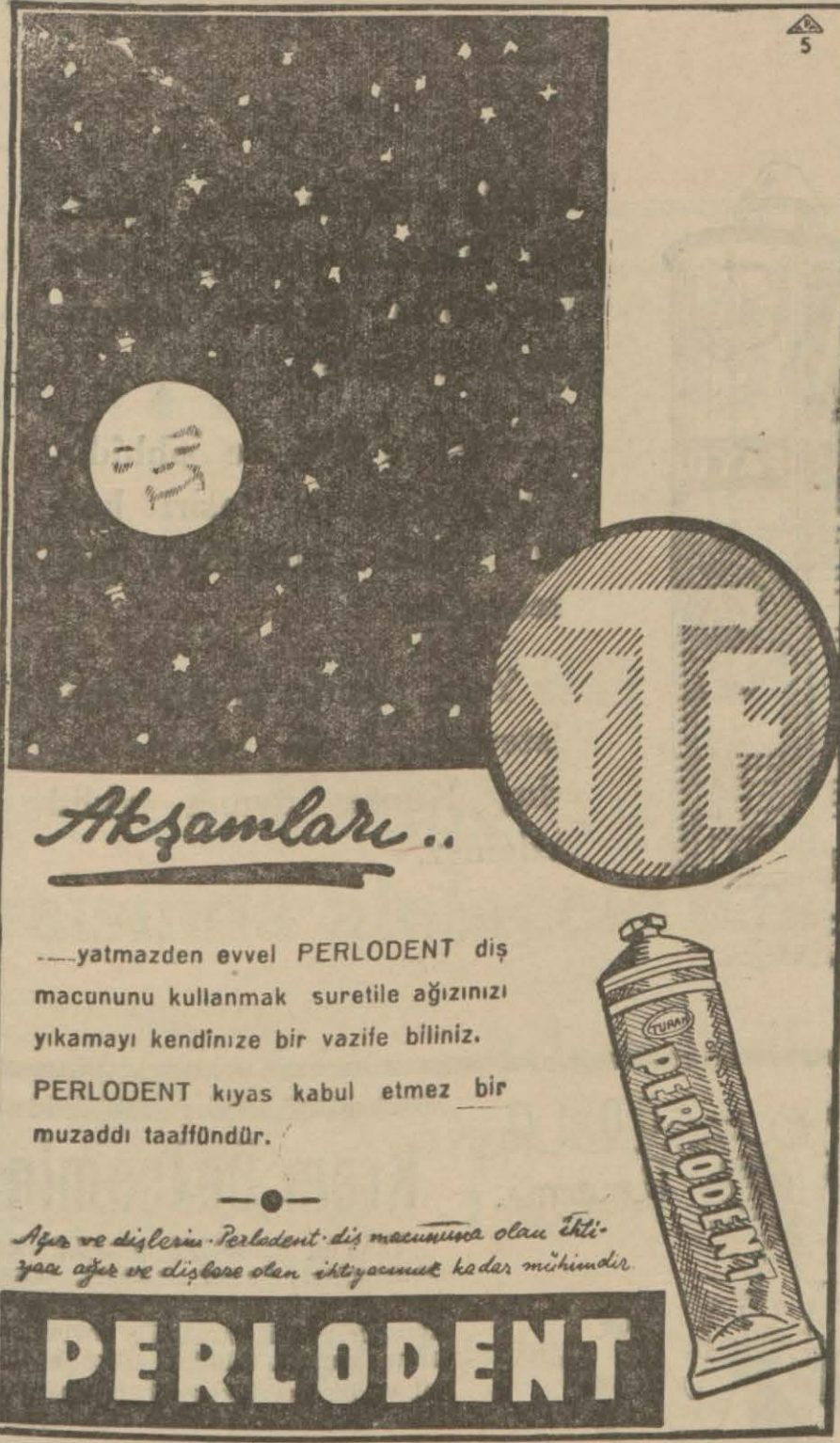
Akşamları...

...yatmadan evvel PERLODENT diş macununu kullanmak suretile ağızınızı yıkamayı kendinize bir vazife biliniz.

PERLODENT kıyas kabul etmez bir muzaddı taaffüdüdür.

Ağa ve dişlerin Perlodent diş macununa olan ihtiyacı, yaş, ağız ve dişlere olan ihtiyacı kadar önemlidir.

PERLODENT

İstanbul Birinci İflâs Memurluğundan:
İstanbulda Mahmutpaşada Abut ef. hanında 53/54 numarada çorap fabrikası sahipleri iken iflâsına karar verilen Mehmet Sabit ve biraderleri kolektif şirketinin iflâsı 25/3/936 tarihinde açılıp tasfiyenin adı yapılmasına karar verilmiş olduğundan:

1 — Müfliste alacağı olanların ve istihkak iddiasında bulunanların alacaklarını ve istihkaklarını ilândan bir ay içinde 1 ci iflâs dairesine gelerek kaydetmelerini ve delillerini (senet ve defteri hulâsaları vesaire) asıl veya musaddak suretlerini tevdi etmelerini (*)

2 — Hilâfına hareket cezaî mes'uliyeti müstelzim olmak üzere müflisin borçlarının aynı müddet içinde kendilerini ve borçlarını bildirmeleri.

3 — Müflisin mallarını her ne sıfatla olursa olsun ellerinde bulunduranların o mallar üzerindeki hakları mahfuz kalmak şartıyla bunları aynı müddet içinde daire emrine devdi etmeleri ve etmezlerse makbul mazeretleri bulunmadıkça cezaî mesuliyete uğrayacakları ve ruçhan haklarından mahrum kalacakları.

4 — 28/5/936 tarihine müsadif perşembe günü saat 10 da alacaklıların ilk itimaa gelmeleri ve müflis ile müşterek borçlu olanlar ve kefillerinin ve borcunu tekeffül eden sair kimselerin toplanmada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur. (23120)

BÜYÜKADADA KIRALIK

Büyükadaman iyi bir yerinde, dörder odalı iki daireyi havi güzel nezaretli bir apartman mobilyasıyla beraber ayrı ayrı veya birden kiraltır. Dolu sarnıcı vardır.

İstiklal caddesi 99 numaralı Ankara apartmanı 4 numaraya müracaat.

Emlâk ve Eytam Bankası İlânları

SATILIK OTEL

ESAS NUMARASI

MEVKİİ VE NEVİ

DEPOZİTO
Lira

168

Büyükdada Yalı mallesinde Altınordu caddesinde 19, 21, 23, 25 numaralı otel döşenmiş

2400

Tafsilâtı yukarıda yazılı otel peşin para ile ve kapalı zarf ile satılmak üzere arttırmaya konulmuştur. İhalesi 29 Mayıs 1936 tarihine tesadüf eden Cuma günü saat onda şubemizde yapılacaktır. İsteklilerin Şubemize müracaatla tafsilât ve bir lira mukabilinde birer şartname olarak şartnamede yazılı hüükler dairesinde teklif mektuplarını o gün saat ona kadar Şubemize vermeleri. [351]

* *

Satılık Ev

ESAS NO.SI

MEVKİİ VE NEVİ

DEPOZİTO

C. 12

Şehzadebaşında Feyziye mahallesinde Kemal Paşa sokağında eski 10 Mükerrer yeni 28 No. lu Ev.

440 Lira

Yukarıda tafsilâtı yazılı ev peşin para ile satılmak ve 3 Haziran 1936 tarihine tesadüf eden Çarşamba günü saat onda ihalesi yapılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur.

İsteklilerin tafsilât almak için her gün arttırmaya girmek için de tayin olunan gün ve saatte şubemize müracaatları. (356)

Lüleburgaz İskân Memurluğundan:

936 yılında Lüleburgaz ilçesine bağlı 25 köyde yapılacak 160 çift köy göçmen yapısı 3 köyde ve kasabada yapılacak 80 tek köy göçmen yapısı ustalık işi pazarlıkta toptan veya kısmi isteklerine verilecektir. İsteklilerin üzerine alacakları veya adedine teklif ettikleri ustalık bedelinin % 7,5'ü tutarında ilk teminat akçeleriyle birlikte 25/Mayıs/936 Pazartesi günü akşamına kadar her gün iskân dairesine baş vurup iş almaları lüzumu ilân olunur.

İstanbul 5 inci İcra Memurluğundan:

Emniyet Sandığı

namına birinci derece ipotek olup yeminli üç ehli vukuf tarafından tamamına 1272 lira kıymet takdir edilen Langada Bostancıbaşı Abdullağa mahallesinde Hamidiye sokağında eski 4 mükerrer No lu bahçeli bir evin tamamı açık arttırmaya vaz edilmiş olduğundan 29-6-936 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhammenenin % 75 ni bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdit edilerek 14-7-936 tarihine müsadif Salı günü saat 14 ten 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında arttırma bedeli kıymeti muhammenenin % 75 ni bulmadığı takdirde satış 2280 No. lu kanun ahkâmına tevfiğe geri bırakılır. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin kıymeti muhammenenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu hâmil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicilli ile sabit olmaları ipotekli alacaklarda diğer alacakdarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbetleri ile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları Tapu sicilli ile sabit olmaları satış bedelinin paylaşmasından hariç kalmaları. Müterakim vergi, tenviriyeye, tanzifiyeden mütevellit Belediye rüsumu ve Vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. Ve 20 senelik Vakıf icaresi tavizi de müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak isteyenler 10-6-936 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesi ile 934-4409 No. lu dosyaya müracaatla mezkûr dosyada mevcut vesaike görebilecekleri ilân olunur. (2773)

Lüleburgaz İskân Memurluğundan:

936 yılında yapılacak göçmen yapıları için şimdiye kadar pazarlıkla alınmış olan yerli kiremitlere ilâveten Hamidabat köyü için 19,200, Turgut bey köyü için 71,100, Yenitaşlı köyü için 38,400, Ceylan köyü için 19,200, Çeşme kolu köyü için 780, Kırkköy için 9600, Karaağaç köyü için 9600 olmak üzere yapı yerlerinde teslim şartile daha ceman yekûn 167,880 yerli kiremit 1/Haziran/936 Pazartesi günü saat 14 de pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin fenni ve eksiltme şartnamelerini görüp pey vurmak için her gün iskân dairesine baş vurmaları ve belli gün ve saatte teminatlarıyla birlikte pazarlık komisyonunda hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

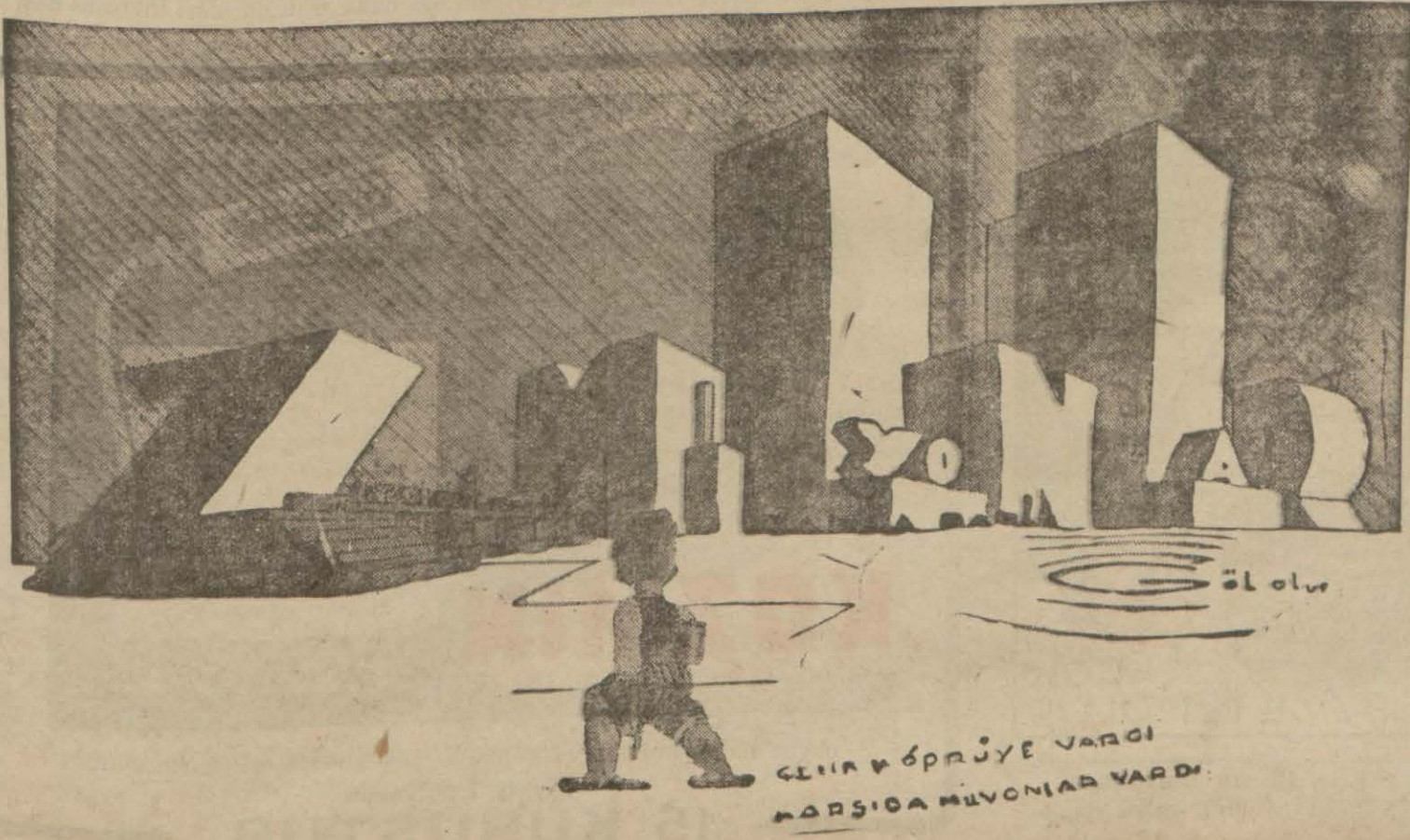
Lüleburgaz İskân Memurluğundan:

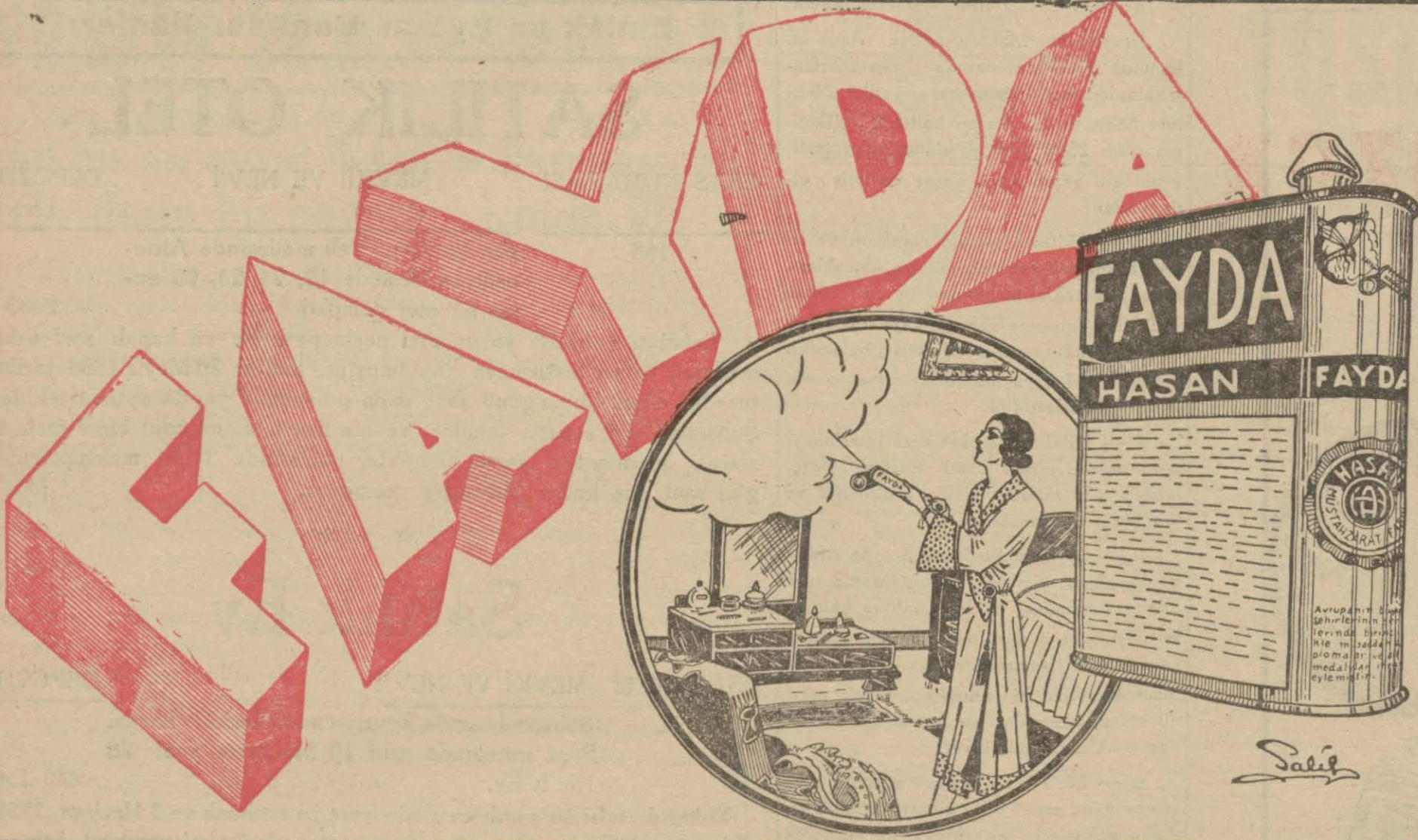
Büyük karıştıran, Çiftlikköy, Evrensekiz, Akçaköy, Emir Ali Sakızköy, Ahmet bey, Kırık köy, Çeşme kolu, Turgut bey, Yenitaşlı köyler göçmen evlerine dört bin doksan altı metre mikâbı taş 25/Mayıs/936 Pazartesi günü saat 14 de pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin eksiltme şartnamelerini görüp pey vurmak için her gün iskân dairesine baş vurmaları ve belli gün ve saatte teminatlarıyla birlikte pazarlık komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur.

İstanbul Varidat Tahakkuk Müdürlüğünden:

Şubesi	Mükellefin adı	İşi	eski ticaret yeri	senesi	vergi miktarı	ihbarname
					L. K.	No.
Eminönü	Yaşuva Nesim Terzi		Meymenet han 2/20 No	932	18 75	29/33
"	Mehmet oğlu Manav		Köprü meydanı 13/1 No.	932	4 40	30/63
"	Eşref.					
"	Hüseyin Ali	Tüccar Komisyoncu	Maksudiye Han 1/13 No.	932	480 00	31/1
"	Cevdet ve Şeriki	Kahveci	Helvacı sokak 10 No.	933	91 91	29/21
"	Yervant Taşçıyan	Doktor	Hüseyin ef. Han 1/1 No.	934	576 00	16/48
"	Yervant Taşçıyan	Doktor	" " " 1/2 No.	934	209 86	31/11
"	Halim	Terzi	Bahçekapı 54/1 No.	933	162 00	30/69
"	Ahmet oğlu Mehmet	Piyazcı	" " " 27/1 No.	933	111 00	30/70
"	Mürteza Said	Tütün ve Yemişiçi	Meyhane sokak 27/1 No.	933	49 33	30/68
"	Nazife	Yumurtacı	Köprü altı bila No.	932	780 00	30/87
"	Yusuf	Manav	Hızır çavuş dört yol caddesi 60 No.	932	5 50	15/68
"	Tanaş Sava	Kunduracı	Gülcami Küçük M. Paşa 111 No.	932	82 71	15/58
"			Tahta minare mahalle ve caddesi 49 No.	932	36 75	16/13
"	Edirnekapı Hilmi namına veresesi	Berber	Atikalipaşa arabacılar 24 No.	932	9 45	4/5

Yukarıda mensup olduğu şubesi, adı ve işi yazılı mükelleflerin yeni ticaret ve ikamet yerlerini bildirmemiş ve yapılan araştırmalarda da bulunamamış olduğundan hızarlarında gösterilen yıllara aid kazanç vergileri, ihbarnameleri bizzat tebliği mümkün olmadıgından hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141-142 inci maddeleri mucibince tebliği yerine geçmek üzere ilân olunur. (2778)

Sinek, tahtakurusu, pire, bit, hamam böceği, güve ve bütün haşeratı tohumlarile öldürür.

Kokusu lâtif ve sıhîdir, leke yapmaz, tesiri katı ve bütün markalara müreccahdır.

Yeni icad pompalarını isteyiniz. İhtira beratı vardır, Kimse aynı taklid edemez.

Bir bahar sabahı kadar güzel!

Çünkü herşeyden evvel günde iki defa

Radyolin

kullanarak dişlerinin sağlığını ve göz kamaştırıcı parlaklığını kazandı

RADYOLIN

Bütün diş ve diş etleri arızalarını giderdikten başka, ağız kokusunu izale eder, ağızdaki mikrobları temizliyerek sıhhatin ve güzelliğin aynası olan ağızı bir konca gibi güzelleştirir

Saç dökülmesi ve kepeklerden kurtulmak için en müessir ilaç

Cild güzelliği

VENÜS PUDRASİ:

Çehreye hilkatin veremeyeceği yumuşak, cazip ve tatlı bir beyazlık verir.

VENÜS KREMI:

İle beslenen bir cild dünyanın en taravelli güzelliğidir.

VENÜS RUJU:

Kullanan bir dudaktan çıkan her kelime bir ateş damlası gibi yakıcı olur. Beyoğlunda tanınmış Karlıman, N. Tarika, Şark Merkez, İtiryat ve tuhafiyet mağazalarında satılır.

Deposu: EVLİYA ZADE NUREDDİN EREN, Kimya, Ecza, Alâat ve İtiryat ticarethanesi, İstanbul-Bahçekapı.

Son Posta Matbaası
Nesriyat Müdürü: Selim Ragıp
Sahipleri: A. Ekrem, S. Ragıp, H. Lütfü

Güzellik kremi

Balsamin kanzuk

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ Beyoğlu - İstanbul

Krem Balsamin

Tabiatın bahsettiği güzelliği kıymetlendirir. Esmes, kumral, sarıgın her tene tevaful eden yegâne kremdir. Lâtif kokusile sevimli bir hava yaratır. Cilddeki leke, sivilce, çil ve buruşuklukları kâmilin giderir. Gençlik taravetini haiz yumuşak ve cazib bir ten yaratır.

KREM BALSAMIN YAĞLI

Gece için pembe renkli

KREM BALSAMIN YAĞSIZ

Gündüz için beyaz renkli

KREM BALSAMIN ACI BADEM

Gece için pembe renkli

KREM BALSAMIN ACI BADEM

Gündüz için beyaz renkli

Bütün tanınmış itiryat ve tuhafiyet mağazalarında vardır.

Baş Dış Grip ve Romatizma ağrılarını hemen keser

ASİPİN KENAN

SAĞLIK VERİR

HEMORRON

Ameliyatsız basurları tedavi eder tesiri katidir.

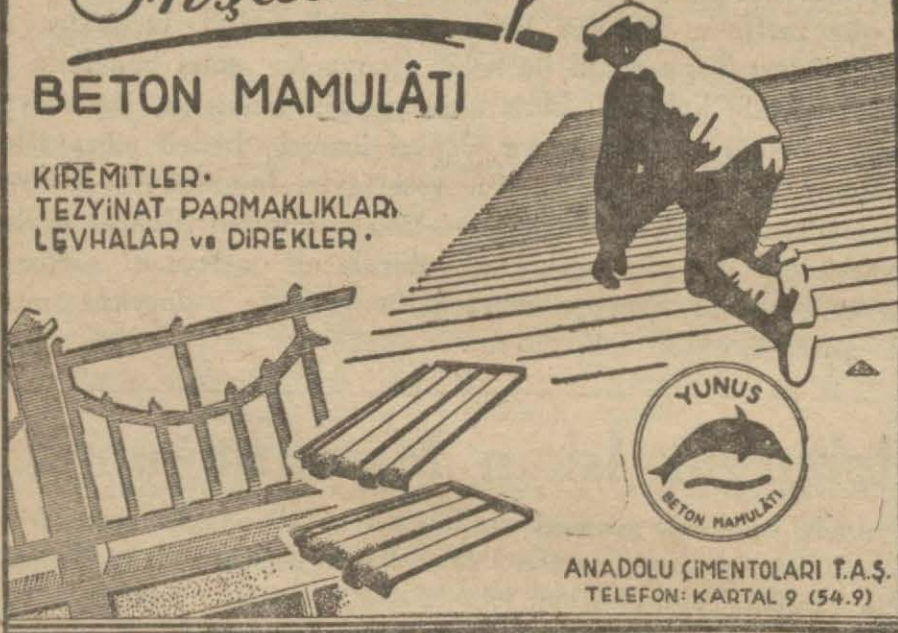
Lüleburgaz İskân Memurluğundan:

936 yılında yapılacak göçmen evleri için şimdiye kadar pazarlıkta alınmış kiremitlere ilâveten İmrallı köyü için 240,000, Akçaköy için 28,800, Karamusul köyü için 9,600, Evrensekiz köyü için 38,400, Çengelli köyü için 19,200, Çiftlik köyü için 28,800, Büyükkarıştıran köyü için 57,600, Sakız köyü için 9,600, Ahmet bey köyü için 57,600 olmak üzere ceman yekûn 489,600 kiremit 1/Haziran/936 Pazartesi günü saat 14 de pazarlıkta satın alınacaktır. İsteklilerin fennî ve eksiltme şartnamelerini görüp pey vurmak için her gün iskân dairesine baş vurmaları ve belli gün ve saatte teminatlarla birlikte pazarlık komisyonunda hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

İnşaatta yenilik

BETON MAMULÂTI

KİREMİTLER
TEZYİNAT PARMAKLIKLAR
LEVHALAR ve DİREKLER

ANADOLU ÇİMENTOLARI T.A.Ş.
TELEFON: KARTAL 9 (54-9)

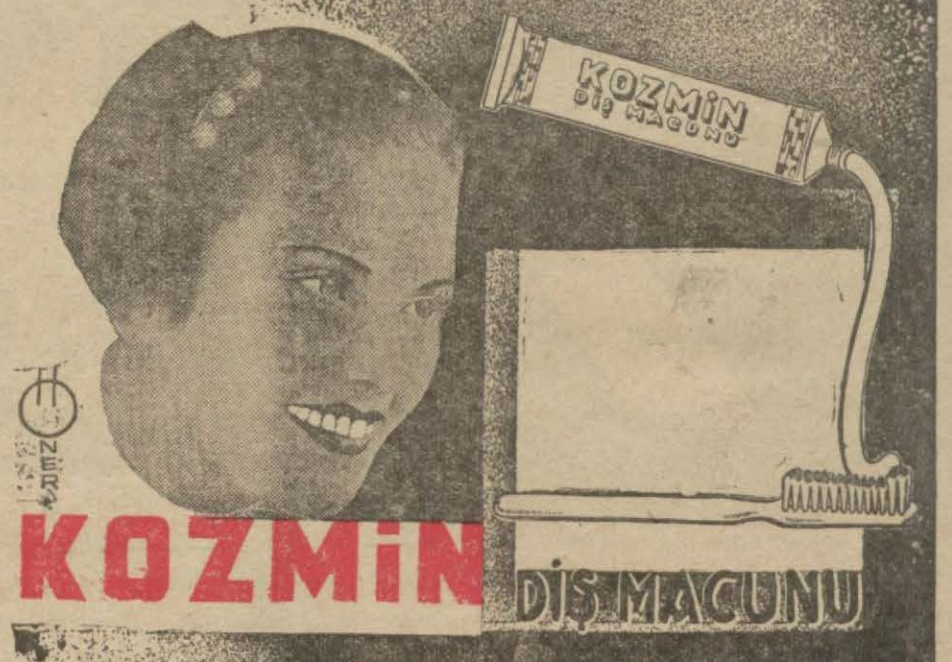
CICI

Kirpiklerinizin şu resimde görüldüğü gibi güzel olmasını isterseniz yalnız Farukinin (CICI) rimelini kullanınız. Başka hiç bir rimel gözlere, kirpiklere bu cazibeyi, bu lefâfeti veremez.

Farukinin, dudak ve yanak allı larında dünyanın en meşhur ru larından üstündür.

Farukinin (CICI) krem ve pudraları dahi son zamanlarda saçma sapan ilânlarla âlem kandırma çalışanların krem ve pudralarından çok âla olduğunu tasdik ederler.

Tuvaletinizi yalnız (CICI) lerle yapınız

beyaz nane kokulu ve köpüklü çok yüksek bir macundur.

Fiyatı her yerde

15 KURUŞTUR.